

JAAK OVERZICHT 2013

PROVINCIE WEST-VLAANDEREN

west-vlaanderen
de gedreven provincie

JAVAR OVERZICHT 2013

PROVINCIE WEST-VLAANDEREN

VOOR- WOORD

Beste lezer,

Welkom in het jaarboek van de Provincie West-Vlaanderen. Naar jaarlijkse gewoonte bieden we u in het jaarboek een overzicht van de activiteiten en de realisaties van het afgelopen jaar.

2013 was het eerste volledige jaar van de nieuwe legislatuur. De nieuwe ploeg in de Deputatie greep alvast de koe bij de horens. We willen voortrekkers zijn in de nieuwe rol die voor de provincies is weggelegd. Vooral de rol als kennispartner voor lokale besturen en andere partners is er één waar wij als provinciebestuur sterk op in zetten.

De nieuwe ploeg brengt dan ook een bezoek aan alle lokale besturen om te horen waar de provincie de verschillende gemeentebesturen kan helpen en mee ondersteunen. Wat uit deze bezoeken vooral naar voor komt, is de vraag van de lokale besturen naar een sterkere ondersteuning door het provinciebestuur. Telkens opnieuw horen we “we hebben de provincie nodig”. Graag doe ik een oproep aan de gemeenten om die ‘nood’ ook aan te kaarten tijdens het debat over de toekomst van de provincies. Het partnership gemeenten-provincie zet volgens mij immers de ‘sterker besturen’- doelstelling om in de praktijk.

Een typevoorbeeld van samenwerking, van de provincie als kennispartner en de ondersteunende rol van de provincie zien we naar aanleiding van de herdenking van 100 jaar Wereldoorlog I. Als provinciebestuur lanceerden en lanceren we zelf een aantal projecten, zowel infrastructureel (inrichtingen in provinciale domeinen De Palingbeek en De Kemmelberg) als cultureel (GONE WEST). Daarnaast ondersteunden en ondersteunen we in de marge hiervan ook heel wat gemeentebesturen en andere lokale organisaties voor de inrichting van bepaalde historische sites (via infrastructuursubsidies) alsook voor de organisatie en coördinatie van culturele evenementen in het kader van 100 jaar WOI (via subsidies in het kader van het GONE WEST-programma). Op die manier willen we komen tot een één en gedragen geheel dat streeft naar een kwaliteitsvolle en serene herdenking van WOI.

U begrijpt het voor ons is samenwerken met en het ondersteunen van onze lokale besturen een absolute prioriteit!

Guido Decorte
eerste gedeputeerde

INHOUDS- TAFEL

veranderingen

de cijfers

welkom

een pluim

kwaliteit beloofd

nieuw

de Grote Oorlog

300 jaar grens

promotiecampagnes

recreatie

domeinen

evenementen

vergunningen

veiligheid

steun en samenwerking

VERAN- DERINGEN

IN WEST-VLAANDEREN

Provincies verbolgen

Grote consternatie eind september bij de Vereniging van de Vlaamse provincies (VVP). De VVP hekelde de houding van de Vlaamse regering om - zonder overleg - nog eens 26 miljoen euro te ontnemen uit het provinciefonds. Het provinciefonds is een jaarlijks bedrag dat de Vlaamse overheid decretaal aan de provincies ter beschikking stelt om hun algemeen beleid te ondersteunen. Oorspronkelijk ging het afgerond om 92 miljoen euro: gemiddeld 10% van de inkomsten van de provinciebesturen.

De provincies debatteerden in het kader van het project 'interne staats hervorming' met de Vlaamse regering. Beide bestuursniveaus kwamen toen tot de nodige beleidsafspraken: het provinciefonds zou in 2014 verminderd worden met 40 miljoen euro. Toch besliste de Vlaamse overheid in het kader van de opmaak van de begroting 2014 om het provinciefonds nog eens met 26 miljoen extra te verminderen. Zonder enige vorm van overleg of argumentatie. 'Ongepast binnen zogenaamd bestuurlijk partnerschap', vond de VVP.

West-Vlaanderen
Dit is ons gebied

West-Vlaanderen
Dit is ons gebied

West-Vlaanderen
Dit is ons gebied

HOOFDINGANG

Nieuwe taakstelling

Wellicht de meest ingrijpende verandering voor 2013 rond het bestuur van de Provincie West-Vlaanderen vond eind mei plaats: toen stemde de provincieraad over de goedkeuring van het nieuwe bestuursakkoord tussen Vlaanderen en de Provincie. In het kader van de interne staatsvorming werd de opentaakstelling van de Provincies aangepast.

Voor grondgebonden materies behield het provinciebestuur een belangrijk takenpakket. Maar binnen de culturele en persoonsgebonden bevoegdheden verschoof er heel wat. Budgettair werd meteen ook bijna 8,5 miljoen euro naar Vlaanderen overgeheveld.

Binnen de bevoegdheid Welzijn verdwenen onder andere de infrastructuursubsidies en de individuele premies. Wel mocht de Provincie bijvoorbeeld de ondersteuning van maatschappelijk kwetsbare jongeren en de 'sociale kaart en sociale planning' verder uitbouwen. Ongeveer 4 miljoen euro van het provinciebudget verschoof naar Vlaanderen.

Op het culturele vlak werd beslist dat de Provincies niet langer bevoegd zijn voor restauratiepremieën onroerend erfgoed of voor de subsidiëring van kunsthuizen en cultuur- en gemeenschapscentra. Konden ook niet langer op provinciale subsidies rekenen: organisaties gesubsidieerd binnen het kunstendecreet, landelijke koepelorganisaties amateurkunsten of landelijke organisaties sociaal-cultureel volwassenenwerk.

Wel kon de Provincie projectmatig bovenlokale sociaal-culturele initiatieven, professionele kunsten en circusorganisaties met bovenlokaal belang steunen, mits geen sprake van dubbelfinanciering met Vlaanderen. Ook monumentenwacht, het depotbeleid en publiekswerking in het kader van onroerend erfgoed mochten verder worden uitgebouwd. Bovenstaande veranderingen brachten een verschuiving naar Vlaanderen met zich mee van 4 miljoen euro.

Binnen de bevoegdheid Sport moesten de subsidies voor topsportwerking worden stopgezet. Kon wel nog volgens het akkoord: sport voor personen met een handicap, de regionale werking in de sportsector en de organisatie van bovenlokale sportevenementen. Ook het toekennen van infrastructuursubsidies en het organiseren van de 'West-Vlaamse Sportprijzen' bleef behouden. Hier verschoof zowat 400.000 euro naar Vlaanderen.

Nota 'voor een efficiënt Vlaanderen'

Tijdens de onderhandelingen over de interne staatsvorming pakte de VVP eerder nog uit met een nota 'voor een efficiënt Vlaanderen': een pleidooi voor efficiëntiewinst bij de Vlaamse overheid op het intermediaire niveau. Hoe? Door een groot deel van haar gedeconcentreerde diensten en functionele besturen onder de bestuurlijke verantwoordelijkheid van de provincies te brengen. Goed voor besparingen, voor meer democratische controle van de werking en dus voor de betrokkenheid van de burger. Het dossier werd genegeerd.

↪ Ook in het provinciehuis Boeverbos was de impact van de interne staatsvorming voelbaar.

Nieuwe uitdagingen maar minder budget

Op donderdag 5 december stemde de provincieraad over het budget 2014, meteen het eerste budget binnen de meerjarenplanning 2014-2019.

Ook na een woelig 2013 blijft de financiële toestand van de Provincie West-Vlaanderen gezond: voor het budget 2014 én voor de meerjarenplanning. De financiële verevening en de afroming van het provinciefonds mogen dan zorgen voor 13,5 miljoen euro minder inkomsten in 2014, toch blijven de investeringen op peil en verhogen de belastingen niet.

Maatregelen

Alleen het personeelsbudget werd geïndexeerd (2%); de andere exploitatie-uitgaven werden niet geïndexeerd over de periode van het meerjarenplan. Aanvullend werd een bijkomende besparing van 3,5% gerealiseerd door bijna elke provinciale dienst.

Investeringen

De totale exploitatie-ontvangsten bedragen 168.099.295 euro. De exploitatie-uitgaven bedragen in 2014 151.788.914 euro, waarvan in totaal voor ruim 48 miljoen euro is bestemd voor investeringen aan het eigen patrimonium.

De heraanleg van het Zwin (bijna 10 miljoen euro) en de restauratie van de Sint-Salvatorskathedraal (3,5 miljoen euro) vormen de grootste investeringen. Daarnaast wordt ook geïnvesteerd in een herinneringspark voor WOI, in erfgoeddepots, startende ondernemers, waterlopen en de heraanleg van diverse domeinen. In 2014 gaat ook een substantieel bedrag naar de herdenking van WOI, meer bepaald naar het project GoneWest: gedurende 4 jaar zullen 5 edities van GoneWest worden uitgevoerd.

INclusief

In november lichtte Myriam Vanlerberghe, gedeputeerde voor Welzijn, het nieuwe welzijnsbeleid toe. De Provincie concentreert zich op de kerntaken die ze van Vlaanderen kreeg: sociale planning, netwerking en impulsbeleid.

Het beleidsprogramma draagt de naam 'INclusief'. Dit staat voor 'iedereen mee' maar vooral ook 'met iedereen samen'. De gedeputeerde lanceert hiermee een oproep om samen met de Provincie een warm en inclusief West-Vlaanderen uit te bouwen.

Vanuit de analyse van de West-Vlaamse cijfers beschouwt zij 7 uitdagingen als beleidsprioriteiten: (1) armoede in het algemeen en kinderarmoede in het bijzonder, (2) insluiting en gelijke kansen voor iedereen, (3) vergrijzing, (4) wegwijzer en toegankelijkheid in het algemeen en de toegang tot informatie in het bijzonder, (5) betaalbaar, duurzaam en aangepast toekomstwonen, (6) gezondheid en preventie en (7) weerbaarheid/taboe doorbreking.

De 7 uitdagingen vormen meteen ook de doelstellingen binnen het nieuwe impulsreglement welzijn. Initiatiefnemers kunnen projecten indienen en beroep doen op begeleiding vanuit de Provincie bij de opmaak van een projectdossier voor projecten van korte duur of (middel)lange duur of voor een eenmalige opstartsubsidie.

www.west-vlaanderen.be/welzijn

Met een nieuw welzijnsbeleid bouwt de Provincie aan een warm en inclusief West-Vlaanderen, met iedereen mee en met iedereen samen.

Cultuur- en subsidiebeleid in de toekomst

In september lichtte Myriam Vanlerberghe, gedeputeerde voor cultuur, het nieuwe cultuur- en subsidiebeleid voor West-Vlaanderen toe. De gedeputeerde ziet 10 brede ambities voor het provinciale cultuurbeleid:

(1) Inzetten op menselijk kapitaal. De cruciale rol benadrukken van creatie binnen een kenniseconomie in het algemeen en van artistieke creatie binnen residenties in het bijzonder. (2) Het benadrukken van de nood aan kritische massa via de proactieve ondersteuning van de sociaalartistieke praktijken en de circusateliers. (3) Inzetten op het fijnmazig netwerk van amateurkunsten en de bibliotheekwerking. Het belang van cultuur en kunsten als humus voor het sociale weefsel kan nooit worden overschat. (4) Anticiperen op de digitale toekomst in het algemeen en de uitbouw van de Provinciale cultuurdatabanken in het bijzonder. (5) Permanente aandacht voor het belang van ons collectief geheugen dat zich vertaalt in een dynamisch museum- en depotbeleid, en optimaliseren van de Monumentenwacht en de collectievorming binnen de provinciale bibliotheek Tolhuis. (6) Focussen op het DNA van onze kustprovincie, dat zich vertaalt in 4 uitzonderlijke en unieke thema's: de kust, ons agrarisch verleden, de vlasindustrie en de Grote Oorlog. (7) Het intensief uitwerken van de Herdenking van de Grote Oorlog met het accent op duurzaamheid van de waarden en het cruciale belang binnen

deze context van de artistieke creatie. (8) 'Glokaal' denken en handelen en kansen en mogelijkheden uitwerken en realiseren met partner- en grensregio's. (9) Het stimuleren en waarderen van het creatieve veld via drie cultuurreglementen en een dynamische aanpak van de Provinciale cultuurprijzen. (10) Een heldere communicatie en een transparant beleid via een vernieuwde website voor het cultuurveld.

De ambitie is er om in samenspraak met steden, gemeenten en Vlaanderen, het verschil te maken binnen het culturele veld in West-Vlaanderen.

www.west-vlaanderen.be/cultuur

Restauratie- en archeologiepremies naar Vlaanderen

Sinds 1 januari 2014 is het aandeel van de Provincies in de restauratie- en archeologiepremies voor beschermde monumenten afgeschaft. De Vlaamse overheid nam dit provinciale aandeel over. De afschaffing van de koppelsubsidie voor restauratiepremies was een gevolg van de interne staatshervorming.

▸ De Generale in De Spil in Roeselare: gedeputeerde Myriam Vanlerberghe licht het nieuwe cultuur- en subsidiebeleid toe.

Professionele kunstorganisaties krijgen langer steun

De interne staats hervorming verhinderde niet dat 25 West-Vlaamse professionele kunstorganisaties tot en met 2016 op steun van de Provincie West-Vlaanderen kunnen rekenen. De steun van het provinciebestuur aan de kunstorganisaties binnen West-Vlaanderen bestaat al jarenlang. In 2013 ontvingen 25 professionele kunsthuizen nog gezamenlijk voor 757.700 euro steun: van het Concertgebouw in Brugge en Theater Aan Zee (Oostende) tot vzw With (Kortrijk).

In het kader van de interne staats hervorming werd vanaf 1 januari 2014 het grootste deel (80%) van deze werkingmiddelen overgeheveld van het provinciefonds naar de Vlaamse Overheid. In West-Vlaanderen een overdracht van 606.160 euro. 20% bleef bij de Provincies voor een actief, dynamisch en gericht cultuurbeleid. Na onderhandelingen met Vlaanderen kregen de kunstorganisaties de overgeheveld provinciale subsidies tot en met 2016 doorgestort bovenop hun Vlaamse subsidie binnen het Kunstendecreet. Vanaf 2017 maken de middelen dan integraal deel uit van het totale budget voor kunsten van de Vlaamse overheid.

Problematisch bleef het restsaldo van 20%: de Provincie behield het, maar mocht het niét langer toewijzen als werkingssubsidie aan de kunsthuizen. De provinciale dotatie was echter al tot en met 2016 ingecalculleerd in de meerjarenplannen en -begrotingen van de West-Vlaamse organisaties. De steun schrappen zou zeker voor problemen zorgen. 'Absoluut te vermijden', vond de deputatie.

Onder druk van West-Vlaanderen werd gepleit voor een bijkomende overgangsmaatregel tot en met 2016. Het liet elke Provincie de vrijheid de resterende 20% autonoom in te zetten volgens het eigen cultuurbeleid. De West-Vlaamse deputatie nam het voortouw om de 25 professionele kunstorganisaties binnen de Provincie tot en met 2016 te kunnen voorzien van dit restsaldo van 20% van hun geplande of begrote dotatie. Dit geldt als overbruggingsmaatregel naar de volgende decretale ronde binnen het Kunstendecreet (2017-2021).

www.west-vlaanderen.be/cultuur

Nieuwe Fabriek voor de Toekomst

Tijdens de jaarvergadering van de Provinciale Ontwikkelingsmaatschappij (POM) West-Vlaanderen in Flanders' PlasticVision in Kortrijk werd op woensdag 23 oktober de Fabriek voor de Toekomst Nieuwe Materialen gelanceerd.

Het event zette de dynamiek in de regio rond nieuwe materialen en industrieel design extra in de verf voor het grote publiek. Met de Fabrieken voor de Toekomst (FvT) concretiseren de Provincie West-Vlaanderen en de POM het Nieuw Industrieel Beleid van de Vlaamse regering op maat van de West-Vlaamse kmo's.

Het West-Vlaamse model van de FvT bestaat uit een uniek samenwerkingsverband tussen overheid, kennis- en wetenschapsinstellingen, hoger onderwijs en bedrijfsleven, zowel op provinciaal als op Vlaams niveau. Concrete acties moeten onze kmo's ondersteunen in hun toekomstgerichte en duurzame ontwikkeling: van open testinfrastructuren over gerichte dienstverlening en branding, tot de uitbouw van innovatieve onderzoeksthema's en aangepaste opleidingen. In een eerste fase wordt dit traject uitgewerkt voor de drie clusters waarin West-Vlaanderen op internationaal niveau excelleert: nieuwe materialen, voeding en blue energy. Op 20 maart 2014 lanceerde de POM trouwens ook de Fabriek voor de Toekomst Blue Energy in Oostende.

De cluster nieuwe materialen is historisch geënt op de as Gent-Kortrijk, met uitlopers richting Ieper en Roeselare, maar ook richting Limburg.

www.pomwvl.be

In primeur werd op 23 oktober nog de Spin Master ingehuldigd: een nieuwe extrusie- en spinlijn voor kunststofgarens, uniek in Europa. Net als de andere machines in het technologiecentrum staat de Spin Master open als testfaciliteit voor bedrijven. Zij krijgen op deze manier laagdrempelig toegang tot de laatste nieuwe technologie en expertise op het vlak van textiel- en kunststofverwerking.

Door het mobiliteitscharter krijgt de Provincie duidelijkheid over de toekomst van haar mobiliteitsbeleid.

Handtekening onder mobiliteitscharter

Begin juni ondertekende West-Vlaanderen, net als de vier andere provinciebesturen, een mobiliteitscharter met de Vlaamse overheid. Het charter regelt de taakomschrijving tussen de Provincies en Vlaanderen én schept duidelijkheid over de toekomst van het provinciale mobiliteitsbeleid. Concreet gaat het om taken die optimaal zijn afgestemd op de sterktes van een provinciaal bestuur: fietsbeleid, woon-werkverkeer, mobiliteitseducatie en -sensibilisatie, gebiedsgerichte mobiliteitsprojecten en trage wegen.

Het charter zorgt er ook voor dat de Provincie de taken waar ze al veel ervaring mee heeft kan blijven uitoefenen: de aanleg van fietspaden op het fietsroutenetwerk, sensibiliseringsacties en de opmaak van mobiliteitsvisies ...

Elk jaar besteedt de Provincie West-Vlaanderen 3 miljoen euro aan de aanleg van fietspaden in West-Vlaanderen. De Provincie betaalt daarbij ook het aandeel van de gemeenten in het kostenplaatje, een unieke regeling in Vlaanderen.

www.west-vlaanderen.be/mobiliteit

DE CIJFERS

IN WEST-VLAANDEREN

25 miljoen dagjesmensen

Het provinciebedrijf Westtoer presenteerde in 2013 de kerncijfers over het toerisme in West-Vlaanderen in 2012. Ondanks de economische crisis bleef het toerisme het met 34,6 miljoen overnachtingen en een omzet van 3,5 miljard euro even goed doen als in 2011.

West-Vlaanderen blijft de belangrijkste toeristische provincie in Vlaanderen. Het aanbod voor toeristen (ook tweedeverblijvers) omvat er 625.000 bedden. De 7,4 miljoen verblijfstoeristen in 2012 genereerden 34,6 miljoen overnachtingen. Naast de verblijfstoeristen kwamen ongeveer 25 miljoen dagtoeristen naar West-Vlaanderen. Deze toeristen besteedden in 2012 ongeveer 3,5 miljard euro. Het toerisme bleef daarmee op een vrij stabiel niveau. Qua directe en indirecte werkgelegenheid komt dit neer op circa 52.000 jobs (in voltijdse equivalenten).

De Kust telde 5,6 miljoen toeristen en 31 miljoen overnachtingen in 2012, inclusief directe verhuur en het gebruik van vakantiewoningen als tweede verblijf. Daarnaast kwamen ook nog 17 miljoen dagtoeristen naar de Kust. In totaal besteedden de toeristen aan de Kust 2,8 miljard euro in 2012, waarvan 45% door tweedeverblijvers.

www.westhoek.be

Leiestreek haalt overnachtingenrecord

In 2013 presenteerde Westtoer haar trendrapport met kerncijfers voor toerisme en recreatie in de Leiestreek in 2012. De positieve evolutie van het toerisme zette zich voort: voor het eerst werden meer dan 500.000 overnachtingen genoteerd.

Het logiesaanbod steeg tot 5.155 beschikbare bedden, enkele nieuwe hotels zorgden voor een toename van het aantal hotelkamers. In Harelbeke en Wervik opende een nieuw kampeerautoterrein, terwijl in Deinze (Oost-Vlaanderen) een nieuw jeugdlogies van start ging. Ook de capaciteit in gastenkamers nam toe. De meer dan 500.000 overnachtingen werden gerealiseerd door bijna 240.000 toeristen, 49% van hen zakentoeeristen. De belangrijkste vakantiemarkt voor de Leiestreek is de Belgische markt (60%). De Nederlandse vakantiegangers zijn nog goed voor een aandeel van 19%. Het aantal bezoekers aan attracties en musea in de Leiestreek daalde licht.

De verblijfstoeristen besteedden 62,3 miljoen euro in de regio en het dagtoerisme genereerde 50,4 miljoen euro. Dit brengt de totale toeristische omzet in de Leiestreek op 112,7 miljoen euro. Deze omzet staat gelijk aan een tewerkstelling van 1.690 voltijdse equivalenten.

www.westhoek.be

Met 1,7 miljoen recreatieve fietsers blijft het fietsnetwerk Leiestreek een sterk product.

- ▣ De Kust profileert zich opnieuw als een topbestemming met een stevige basis voor het dagtoerisme, het verblijfstoerisme en de tweedeverblijvers.

Topzomer voor de Kust

Op het einde van de zomermaanden waren alle toeristische actoren aan de Kust tevreden over juli en augustus. Zowel bij het dagtoerisme als het verblijfstoerisme behoorde de zomer van 2013 tot één van beste van de voorbije jaren.

Het dagtoerisme kende pieken van 230.000 toeristen. In het verblijfstoerisme noteerden hotels, verhuurkantoren en campings betere cijfers dan vorige zomer. Door het uitstekende zomerweer waren lastminutereservaties weer een belangrijke tendens. Ook de attracties en evenementen kenden een succesvolle zomer.

Dynamiek voor Brugse Ommeland

Op 10 juni presenteerde Westtoer in aanwezigheid van minister Bourgeois en ruim 160 beleidsmakers en ondernemers uit de toeristische sector het nieuwe Strategisch Beleidsplan voor het Brugse Ommeland 2013-2018. Met het plan zorgde Westtoer voor een vernieuwde dynamiek op het vlak van toerisme en recreatie.

De grote uitdagingen voor de komende jaren liggen op verschillende vlakken: inrichten en profileren van het Brugse Ommeland als een fietsregio bij uitstek; versterken van de promesse 'Karaktervol logeren in het Groen'; cafés en restaurants met karakter uitspelen als toeristische troef; en het Landschapspark Bulskampveld uitbouwen tot een attractief toeristisch product.

Vlamingen en Nederlanders zijn de belangrijkste doelgroep. Wervende campagnes vormen de basis voor deze marktstrategie. Toeristen die ter plaatse zijn, krijgen uitgebreide praktische informatie. Op deze manier wordt het 'merk' Brugse Ommeland verder uitgebouwd.

www.westtoer.be

Het Brugse Ommeland wordt verder uitgebouwd →
op toeristisch-recreatief vlak.

▸ De West-Vlaming heeft nog steeds een stevige baksteen in de maag.

Huisvesting en ruimtelijke ordening

In 2012 werden in West-Vlaanderen 8.258 nieuwbouwwoningen en 3.812 te renoveren woningen vergund. In 2012 lag de nieuwbouwintensiteit in West-Vlaanderen op 7,1, wat een stuk hoger is dan gemiddeld in Vlaanderen (5,6) en België (4,4). Inzake de renovatie-intensiteit is het verschil tussen West-Vlaanderen aan de ene kant en Vlaanderen en België aan de andere kant veel minder groot.

Op 1 januari 2012 was er 832 ha beschikbaar aanbod aan bedrijventerreinen in West-Vlaanderen. Slechts 25,1% daarvan was bouwrijp. Meer dan de helft van het aanbod aan bedrijventerreinen ligt in de arrondissementen Kortrijk (33,7%) en Roeselare (26,2%).

Grote werkzaamheidsgraad

In de periode 2011-2012 steeg het aantal werklozen in West-Vlaanderen met 1,7% tot 37.442 personen. De stijging kan volledig worden toegeschreven aan de mannelijke werklozen en voor een groot deel aan de administratieve wijziging in de registratie van uitzendkrachten.

In zowel West-Vlaanderen als het Vlaamse Gewest is de werkloosheidsdruk het grootst bij de min 25-jarigen en de 25- tot 34-jarigen. Met 3,2 niet-werkende werkzoekenden per openstaande vacature in 2012 was de arbeidsmarktkrapte in West-Vlaanderen dan weer groter dan in het Vlaamse Gewest. De werkzaamheidsgraad in 2010 was in West-Vlaanderen (71,3%) beduidend groter dan in België (64,4%) en Vlaanderen (69,5%). Ook de activiteitsgraad in de Provincie ligt boven het Vlaamse en Belgische gemiddelde. In 2012 telde West-Vlaanderen ook 105.320 actieve ondernemingen; dit is een toename met 1,4% in vergelijking met 2011.

www.pomwvl.be

▮ Aantal vijftigplussers in de bevolking stijgt tot 41,5%.

Bevolkingspiramide met steeds smallere basis

De afgelopen 20 jaar groeide de bevolking in West-Vlaanderen met 5,3%. Het migratiesaldo is de belangrijkste component van deze bevolkingsgroei. De bevolkingspiramide in West-Vlaanderen kent een steeds smaller wordende basis en een steeds breder wordende top: in tien jaar tijd daalde het aandeel min 20-jarigen tot 20,8% terwijl het aandeel

50-plussers steeg tot 41,5% begin 2012. Op 1 januari 2012 telde West-Vlaanderen 1.169.990 inwoners, waarvan 39.307 inwoners met een niet-Belgische nationaliteit (3,4% van de totale bevolking). Begin 2012 telde West-Vlaanderen 503.438 private huishoudens. In vergelijking met 1 januari 2002 is dit een toename met 8,7%.

WELKOM

IN WEST-VLAANDEREN

Rede van de gouverneur: 'Welkom in West-Vlaanderen'

Op 8 oktober 2013 bracht gouverneur Carl Decaluwé de rede 'Welkom in West-Vlaanderen'. De gouverneur startte zijn rede met: 'Gastvrijheid is een belangrijke link naar maatschappelijke integratie. Ze gaat immers samen met de manier waarop mensen met vreemden omgaan'.

Met deze rede zette de gouverneur - in de ruime context van gastvrijheid - het onthaal en de integratie van (overwegend arbeids)migranten in de kijker. Daarnaast kwam ook het welkom aan de toeristen ruimschoots aan bod. West-Vlaanderen is dan ook dé toeristische provincie. Ook de pensioenmigratie aan de Kust kreeg een hoofdstuk.

Met de West-Vlaamse vertegenwoordigers van de erkende erediensten en de vrijzinnigen werd een krachtig charter opgemaakt. Dit ter bevordering van de interreligieuze en levensbeschouwelijke dialoog in het kader van integratie.

**De provincie
West-Vlaanderen**

heet u welkom

't Zwien deur de bjèten joagen

De Provincie en de West-Vlaamse media (Krant van West-Vlaanderen, Radio2 en Focus-WTV) gingen in het voorjaar van 2013 op zoek naar dé West-Vlaamse uitdrukking die niet mag verdwijnen. De West-Vlaamingen zelf konden hun favoriete uitdrukking doorsturen via www.iedereenwestvlaams.be.

In totaal brachten 2.600 mensen hun stem uit. Ruim 17% van de luisteraars, lezers en kijkers van de West-Vlaamse media gaf 't Zwien deur de bjèten joagen' aan als favoriet.

De 10 meest populaire uitdrukkingen waren:

1. 't Zwien deur de bjèten joagen
2. Eur 'n ekster weunt oge
3. Jet gene nagle vu aan zijn gat te scharten
4. Zed e muule va lintjes
5. E schete in e netzak
6. 't Schoap ès de preute of
7. In de kerke pissen en 'tip d'Hillegen steken
8. 't Fienste is wok zin aor!
9. Scheur je puuste
10. 't Goat mollenjongen broaken

www.iedereenwestvlaams.be

'Ne nupdeit'

De 50 populairste West-Vlaamse uitdrukkingen uit de poll van het voorjaar kregen een plaats in de update van de app 'Iedereen West-Vlaams'. De geüpdatete versie legt niet alleen de klemtoon op uitdrukkingen, maar kreeg ook een nieuwe lay-out en werkt met een 'soundboard': Maaïke Cafmeyer leende haar stem aan 9 leuke uitdrukkingen. Via een snellink kun je ze in onverwachte situaties afspelen. Ook de quiz werd herwerkt; je eigen resultaat kun je nu delen via Facebook.

De mobiele app 'Iedereen West-Vlaams' bleek het ideale middel om de gedreven ministers-presidenten Kris Peeters, Rudy Demotte en Karl-Heinz Lambertz West-Vlaams te leren. Het resultaat daarvan werd in een filmpje gemonteerd. Via de website kon je de filmpjes bekijken en verder verspreiden. De virale actie bleek een succes.

NE NUPDEIT!

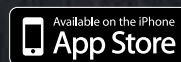
**DOWNLOAD DEN UPDATE VAN OEZN APP EN KLAPT
NOG BETER WEST-VLAAMS!**

De lancering van de app
Iedereen West-Vlaams in 2012
was een overweldigend succes met
80.000 downloads.

Haal nu gratis de nieuwste versie
van de app naar je smartphone
of tablet, vergroot je kennis van
de West-Vlaamse taal én test hoe
West-Vlaams jij bent.

GRATIS DOWNLOAD via
www.iedereenwest-vlaams.be,
de app-store of Google play

**PREUS
LIK
FJIRTIG**

West-Vlaanderen 'dé gedreven provincie'?

79% van de West-Vlamingen gaat akkoord met de baseline van het provinciebestuur en vinden inderdaad dat West-Vlaanderen 'dé gedreven provincie' is. Het blijkt uit een telefonische enquête die de Provincie bij 600 West-Vlamingen liet uitvoeren naar aanleiding van tien jaar regiomarketing in West-Vlaanderen.

Uit het onderzoek bleek dat West-Vlamingen zich nog steeds achter de drie speerpunten 'kwaliteit', 'ondernemen' en 'genieten' scharen. Negen op de tien West-Vlamingen wilden dat het provinciebestuur initiatieven neemt om West-Vlaanderen verder te ontwikkelen als een provincie waar het goed is om te leven, te ondernemen en zich te ontspannen. Driekwart vond dat het provinciebestuur inspanningen moet doen om de provincie beter bekend te maken.

Vier op de tien West-Vlamingen beschouwden 'de zee, het strand en de kust' als de grootste troef voor hun provincie. Overige vaak vermelde troeven

waren 'natuur, velden, groen en platteland', 'harde werkers', 'Brugge', 'vriendelijke, sociale, warme mensen' en het 'West-Vlaams dialect'.

Uit de 14 stellingen die de geënquêteerden kregen voorgelegd in verband met de provincie, was men het meest positief over 'West-Vlaanderen is aangenaam om in te wonen' en 'West-Vlaanderen is een mooie regio'.

20% van de West-Vlamingen kan het logo spontaan beschrijven en ook nieuwe media zijn gekend. Ondertussen bleek bijna een derde van de West-Vlamingen de website van de Provincie te kennen.

Regiomarketing is een werk van lange adem. In 2003 werd onderzocht wat de troeven van de regio waren. Sindsdien staan deze troeven en de fierheid van de West-Vlaming hierbij centraal.

7 Ook gedeputeerde Guido Decorte is fier op zijn gedreven provincie.

De deputatie 'on tour': de gemeenten zijn prioritaire partners in de ambitie om West-Vlaanderen uit te bouwen als 'dé gedreven provincie'.

Ontmoetingsavond nieuwe inwoners

Eind juni werden de nieuwe inwoners van de kustgemeenten (die in 2012 binnen de provinciegrenzen kwamen wonen), uitgenodigd op een ontmoetingsavond in Mu.ZEE in Oostende. Ze maakten er kennis met de werking van het provinciebestuur en de provinciale diensten. Tegelijk kwamen ze meer te weten over de ambities van de Provincie aan de hand van concrete projecten: het nieuwe Zwin Natuurcentrum, de plannen voor het provinciedomein Raversyde, ...

Daarna kregen de nieuwe inwoners ook de mogelijkheid om met een gids de topstukkencollectie van Mu.ZEE te bezoeken. Achteraf lag een welkomstpakket klaar. Ook alle kustmandatarissen werden uitgenodigd.

De deputatie rijdt de 'Ronde van West-Vlaanderen'

Maandag 17 juni zette de West-Vlaamse deputatie haar 'Ronde van West-Vlaanderen' in. De deputatie vond het belangrijk in het begin van de nieuwe beleidsperiode uitdrukkelijk kennis te maken met alle beleidsmakers van de West-Vlaamse gemeenten.

In anderhalf jaar kregen alle 64 West-Vlaamse gemeenten dan ook een werkbezoek. Het doel van de 'Ronde' was tweevoudig: aangeven wat de Provincie als kennispartner voor een gemeente kan betekenen, én luisteren naar de vragen en noden van elk gemeentebestuur.

Aangezien sommige problematieken een gebiedsgerichte aanpak vereisen, werden de bezoeken per regio gebundeld. De 'Ronde van West-Vlaanderen' startte aan de Kust. In september zette de deputatie dan haar ronde verder in Zuid-West-Vlaanderen en in december kwamen de gemeenten uit de ruime Brugse regio aan bod. Voorjaar 2014 stonden werkbezoeken aan Midden-West-Vlaanderen en de Westhoekgemeenten op het programma.

7 Gedeputeerde Carl Vereecke voor de lens van de regionale televisie.

Gedeputeerden gespot in de domeinen

In 2013 startte het programma 'Het provinciaal domein' op Focus en WTV. Daarin neemt presentator Vincenzo De Jonghe elke week een gedeputeerde mee naar een provinciedomein. Aan de hand van een reportage bespreken ze telkens één van de provinciale thema's en doen ze een babbel over werk en privé. Ook het domein waar het bezoek plaatsvindt, wordt extra belicht.

Alle reportages kun je herbekijken via www.west-vlaanderen.tv. Naast de afleveringen van 'het provinciaal domein' vind je er ook andere beeldfragmenten over het provinciebestuur.

www.west-vlaanderen.tv

Blijde Intrede in West-Vlaanderen van Koning Filip en Koningin Mathilde

Traditiegetrouw na de eedaflegging van een nieuwe Belgische Koning, doen Hunne Majesteiten de Koning en de Koningin in elke provincie Blijde Intredes. Op vrijdag 25 oktober waren Koning Filip en Koningin Mathilde in West-Vlaanderen te gast.

De Koning en de Koningin ontmoetten in elke hoofdstad van de provincies de provinciale autoriteiten maar ook de burgemeesters van alle gemeenten. Op vraag van de Koning en de Koningin bevatte het programma nog enkele vaste elementen, zoals een bezoek met sociaal, cultureel of economisch accent. Zo stond onder meer een kort bezoek aan de gelegenheidstentoonstelling 'De Belgische vorsten in Brugge 1831-2013' op het programma. Het koninklijke paar maakte ook een typisch Brugs boottochtje.

De werklunch behandelde twee prioritaire thema's voor de provincie: 'Grenscriminaliteit en opleiding veiligheidsdiensten' en 'Veiligheid op zee'.

Tijdens een feestelijke wandeling op de Markt, in de Breidelstraat, aan de Burg en tot aan het Stadhuis van Brugge stond dan weer de ontmoeting met de bevolking centraal. De Koning en de Koningin begroetten het volk daarna ook nog van op het balkon van het stadhuis van Brugge.

EEN PLUIM

VOOR WEST-VLAANDEREN

Raversyde behaalt Q-label

In 2013 volgden heel wat toeristische ondernemers het kwaliteitstraject in het kader van het project 'De Vlaamse Kust: een Zee van Kwaliteit'. Provinciedomein Raversyde was een van de kandidaten die het traject van dit Westtoer-initiatief tot een goed einde bracht.

Het kwaliteitstraject bestaat uit opleiding en individuele begeleiding op maat. De ondernemers leren van collega's en wisselen ervaringen uit, maar krijgen ook suggesties van een coach. Alle deelnemers werden bezocht door mystery guests. Die beoordeelden onder andere de vriendelijkheid, de gastvrijheid en de netheid.

Nadat de projectjury het kwaliteitsdossier goedgekeurde, werd het kwaliteitslabel op dinsdag 18 juni uitgereikt aan Raversyde. Het kwaliteitslabel geldt voor een periode van drie jaar.

www.raversyde.be

Provinciedomeinen halen FSC-certificaat

In mei behaalden vier provinciale domeinen het FSC-certificaat: Bergelen (Gullegem/Wevelgem), De Gavers (Harelbeke/Deerlijk), De Palingbeek (Ieper/Zillebeke) en Sterrebos (Roeselare). In november volgde provinciedomein De Baliekouter (Dentergem/Wakken).

Het certificaat is een erkenning voor de manier waarop bosbeheer in de provinciedomeinen gebeurt. In totaal zijn er al negen domeinen gecertificeerd, goed voor een totale oppervlakte van 1.203 ha. Het is de ambitie van de Provincie om het FSC-certificaat te bekomen voor alle provinciale domeinen.

Blauwe Vlag wappert boven De Gavers

In de maand mei ontving het Provinciaal Sport- en Natuurcentrum De Gavers in Harelbeke voor het eerst de Blauwe Vlag. Dit internationaal Milieukwaliteitslabel staat garant voor kwaliteitsvol duurzaam toerisme aan de kust en binnenwateren.

Het label wordt in Vlaanderen uitgereikt door de Bond Beter Leefmilieu (BBL) en de Foundation for Environmental Education (FEE). In heel Vlaanderen wapperden in 2013 twintig 'Blauwe Vlaggen'.

www.west-vlaanderen.be/gavers

- Met het behalen van de FSC-certificaten krijgt de Provincie erkenning voor het bosbeheer in haar domeinen.

- Een Fair Trade Provincie heeft aandacht voor eerlijke handel en duurzame landbouw.

Fair Trade Provincie

Tijdens de week van de Fair Trade mocht de Provincie West-Vlaanderen de titel van 'Fair Trade Provincie' in ontvangst nemen. De titel staat symbool voor de aandacht voor eerlijke handel in de wereld en duurzame landbouw in de eigen provincie.

Om de titel te behalen moest de Provincie aan zes criteria voldoen. Zo moest ze het goede voorbeeld geven in haar eigen aankoop- en consumptiebeleid, gemeenten stimuleren om de titel van Fair Trade Gemeente te behalen en haar eigen inwoners en personeelsleden warm maken voor de Fair Trade-gedachte. Fair Trade Provincie wordt gecoördineerd door Fair Trade Gemeenten, een campagne van 11.11.11, Max Havelaar, Oxfam-wereldwinkels en Vredeseilanden.

www.west-vlaanderen.be/fairtrade

▮ Onder meer gedeputeerden Franky De Block en Bart Naeyaert doneerden hun bloed in het kader van de actie 'Bestuur met een hart'.

Bloedinzamelactie toont 'Bestuur met een hart'

Eind oktober hield de Provincie West-Vlaanderen in samenwerking met het Rode Kruis Vlaanderen een bloedinzamelactie voor personeelsleden. De Provincie verzamelde 75 bloeddonoren en behaalde hiermee als eerste bestuur van Vlaanderen het label 'bestuur met een hart'.

'Award of Garden Excellence' voor Rozentuin

In 2012 won de Internationale Rozentuin de internationale 'Award of Garden Excellence' van de World Federation of Rose Societies (WFRS). De plechtige overhandiging van de prestigieuze prijs vond plaats tijdens de tweejaarlijkse Rozenfeesten in juni 2013.

Een gedenkplaat zet de internationale award in de verf. Dit is dan ook een wereldwijde erkenning voor het unieke karakter van de tuin, in 1959 opgericht door de Provincie West-Vlaanderen. Inagro, het provinciaal agentschap voor land- en tuinbouw in Beitem, staat op vandaag in voor het beheer van de Internationale Rozentuin en voor de professionele keuring van de nieuwe rozenselecties.

www.inagro.be

PTI bebloemt de eedaflegging

De West-Vlaamse Provinciale Tuinbouwschool (PTI) uit Kortrijk stond samen met haar Luikse tegenhanger in voor de bloemendecoratie bij de eedaflegging van Koning Filip op zondag 21 juli 2013. Het ontwerp kwam van Fred Verhaeghe, leerkracht aan de Provinciale Tuinbouwschool in Kortrijk. Voor de uitvoering ervan stond een floristiek team van 14 leerkrachten en leerlingen in.

Bij de decoratie werd vooral gewerkt met de Belgische driekleur (zwart, geel en rood). Gele, rode rozen en germini vormden de rode draad bij bloemstukken tot 10 meter lang. Bij de boeketten voor de Koninginnen werd in afspraak met vertegenwoordigers van Kamer en Senaat voor wit en groen gekozen.

www.pti.be

▮ Het floristieke team van het PTI verdient een bloemetje.

KWALITEIT BELOOND

IN WEST-VLAANDEREN

426 ontwerpen dingen naar Prijs Kunstambachten

De Vierjaarlijkse Prijs voor Kunstambachten van de Provincie West-Vlaanderen werd in 2013 voor de vierde maal georganiseerd. Ilse Acke uit Sint-Andries (°Brugge) en Lut Laleman (°Diksmuide) werden de laureaten van de Prijs en ontvingen 2.500 euro en een zilveren ereplaket. Er werden ook 3 premies toegekend.

De Prijs is bestemd voor alle hedendaagse uitdrukingsvormen binnen de kunstambachten: keramiek, glas, textiel, papier enz. Typerend voor kunstambachten is dat het gaat om eenmalige creaties, niet gecreëerd om als serieproduct te worden vermenigvuldigd of voor industriële productie.

64 ontwerpers legden maar liefst 426 ontwerpen aan de jury voor. Na de prijsuitreiking volgde nog een tentoonstelling met een greep uit de bekroonde werken.

Stephan Vanfleteren wint Cultuurprijs

Fotograaf Stephan Vanfleteren mocht op zaterdag 8 juni de vijfde 'Cultuurprijs van de Provincie West-Vlaanderen' in ontvangst nemen. Deze prijs gaat naar een persoon of organisatie die op uitzonderlijke wijze bijdroeg tot de uitstraling en de verspreiding van cultuur, in de ruimste zin van het woord. Aan de prijs was een bedrag van 12.500 euro verbonden.

De Provincie West-Vlaanderen kent de Cultuurprijs vijfjaarlijks toe. Eerdere winnaars waren professor Hendrik Brugmans, de stichting 'Ons Erfdeel', cineast Raoul Servais en muziekpedagoog Patrick Peire. De jury was samengesteld uit Anna Luyten, Chantal Pattyn, Jerry Aerts, Stefaan Deruyck en Joannes van Heddegem.

www.west-vlaanderen.be/cultuur

Stephan Vanfleteren werd in 1969 in Kortrijk geboren en woont momenteel in Veurne. Hij studeerde fotografie in Sint-Lukas Brussel (1988-1992). Van 1993 tot 2009 werkte hij als freelance fotograaf voor de krant De Morgen. Ondertussen bleef hij veel tijd investeren in eigen projecten.

Stephan Vanfleteren is gespecialiseerd in en bekend voor zijn zwart-witportretten en zijn langdurige reportages in binnen- en buitenland. Momenteel werkt hij vooral voor buitenlandse kranten, tijdschriften en fotoboeken.

In 1998 won Stephan Vanfleteren de European Fuji Awards. In 1996, 1998, 2000 en in 2013 won hij zes World Press Photo Awards en verschillende Belgische prijzen. De Duitse Henri Nannen Price viel hem te beurt in 2011 en in 2013 won hij de Nationale Portretprijs in Nederland.

De Erfgoedprijs in de categorie 'publiekswerking' ging naar de Erfgoedcel Brugge voor het project 'Snapshot'.

'Snapshot' wint Erfgoedprijs

Medio december werd voor de tweede keer de tweejaarlijkse 'Erfgoedprijs van de Provincie West-Vlaanderen' uitgereikt. In de categorie 'publiekswerking' ging die naar de Erfgoedcel Brugge voor het project 'Snapshot'. In de categorie 'onderzoek' ging de prijs naar Birger Stichelbaut voor zijn project over Belgische militaire luchtfotografie tijdens WOI.

Naast de laureaat waren er in beide categorieën ook twee premiewinnaars. Een onafhankelijke jury koos de winnende projecten uit een longlist van 31 initiatieven. Het ruime publiek kon via de website van de Provincie de genomineerde initiatieven mee helpen bepalen. Er kwamen meer dan 300 inzendingen binnen.

www.west-vlaanderen.be/erfgoedprijs

Prijs Letterkunde voor drie auteurs

De Prijs Letterkunde van de Provincie West-Vlaanderen was in 2013 bestemd voor het genre Jeugd- en Kinderboek. In totaal werden er 104 werken ingediend: 74 gepubliceerde en 30 ongepubliceerde bundels. De Prijs (2.500 euro) werd aan drie personen toegekend: Sabien Clement (Kortrijk), voor 'Mijn oma is van peperkoek' en 'Restauratie van een droom', Gerda Dendooven (Kortrijk) voor 'Takkenkind', 'Toen de duisternis viel heb ik ze opgeraapt' en 'Hoe het varken aan zijn krulstaart kwam' en Bart Moeyaert (Brugge), voor 'De melkweg' en 'Het paradijs'.

Daarnaast werden er vijf premies toegekend van 1.000 euro: aan Frank Adam, voor 'Als de bomen gaan rijden', aan Pieter Gaudesaboos voor 'Mijn allermooiste speelgoedwoordenboek', aan (wijlen) Jan Simoens voor 'De nacht van 2 april', aan Klaas Verplancke voor 'Appelmoes' en aan Sabien Clement en Pieter Gaudesaboos voor 'Eksternacht' (gedeelde premie).

Bruggeling Bart Moeyaert kreeg van de Provincie →
2.500 euro voor 'De melkweg' en 'Het paradijs'.

IRONMAN[®]
WORLD CHAMPIONSHIP

IRONMAN
WORLD CHAMPIONSHIP

HAWAII-KONA-IRONMAN
TRIATHLON

HOI

W

Van Lierde Sportman van het Jaar **Wie maakt Europa?**

In februari 2014 werden in Brugge de 'West-Vlaamse Sportprijzen 2013' uitgereikt. Voor het tweede jaar op rij ging de titel voor 'Sportman van het Jaar' naar triatleet Frederik Van Lierde uit Menen. Volleybalspeelster Charlotte Leys uit Poperinge werd 'Sportvrouw 2013'.

De prijzen werden in acht verschillende categorieën uitgereikt. 'Knack Roeselare' (volleybal) werd uitgeroepen tot 'Sportploeg van het jaar'. De andere laureaten waren zwemmer Sven Decaesstecker als beste 'Sporter met een beperking', wielrenner Igor Decraene als 'Beloftevolle jongere', en Jore Van den Berghe en Tim Sibiet (skeelers) als 'Beoefenaars minder bekende sport'.

Marc Decraemer (ook uit het skeelers) ontving de trofee van 'Sportverdienste' voor zijn loopbaan in en rond de sport. Tennisser Xavier Malisse viel in de prijzen omwille van zijn voorbije carrière.

www.west-vlaanderen.be/sport

In november reikte de Provincie West-Vlaanderen de labels 'Europa mee-maken' uit. 82 organisaties kregen het label omdat ze de tijdens de voorgaande 5 jaar een project indienden dat via het provinciaal reglement voor grensoverschrijdende uitwisselingen subsidies kreeg.

De Provincie West-Vlaanderen is de enige Provincie die een subsidiereglement heeft voor grensoverschrijdende uitwisselingen. Via dit reglement kunnen onderwijsinstellingen, culturele en welzijnsorganisaties tot 2.000 euro steun krijgen voor grensoverschrijdende projecten.

Het vernieuwde reglement dat in november ook werd voorgesteld, focust vooral op samenwerking met de buurregio's: Kent (UK), Nord-Pas-de-Calais (FR), Zeeland (NL), Henegouwen (B).

www.west-vlaanderen.be/uitwisselingen

↗ Frederik Van Lierde werd in 2013 West-Vlaamse sportman van het jaar.

West-Vlaamse bibs zetten in op consoles en videogames.

Beste bibgamer

In Roeselare stredden begin maart de beste bibgamers uit twaalf West-Vlaamse bibliotheken om de titel 'Beste Bibgamer van West-Vlaanderen'. Silas Deblanc uit Waregem bewees zich als allroundgamer en kaapte de hoofdprijs weg, voor de neus van 38 andere finalisten.

Deze wedstrijd kaderde in het project 'Start to Game in de Bib' van de Provincie West-Vlaanderen en het West-Vlaams InformatieNetwerk van Openbare Bibliotheken (WINOB). Daarin konden groot en klein, jong én oud via een rondreizende gameroom of gameflightcase in twaalf bibliotheken kennismaken met het uitgebreide aanbod aan consoles en videogames.

www.winob.be

MOS-feest

In september vond in Roeselare het MOS-feest plaats. Op dit feest rond 'Milieuzorg Op School' werden de MOS-logo's uitgereikt en de winnaars van de 'Actie Diamant' bekendgemaakt. Zowat 400 enthousiaste 'MOSsers' woonden het evenement bij.

MOS staat voor 'Milieuzorg Op School', een milieuzorgproject van kleuterschool tot secundaire school. MOS helpt de scholen om op een leuke, duurzame én pedagogisch verantwoorde manier een eigen milieuzorgsysteem uit te bouwen.

29 basisscholen en 8 secundaire scholen uit West-Vlaanderen kregen in 2013 hun eerste of tweede logo. 9 West-Vlaamse basisscholen behaalden zelfs het derde en laatste MOS-logo. Bij 13 scholen wappert er voortaan ook een Groene Vlag, een internationale erkenning voor hun inspanningen. Ondertussen werkt ruim 80% van de West-Vlaamse scholen met het MOS-programma: 594 van 715 West-Vlaamse basisscholen en 207 van de 242 secundaire scholen.

www.west-vlaanderen.be/mos

MOS helpt scholen een eigen milieuzorgsysteem uit te bouwen. →

SMOSser

NIEUW

IN WEST-VLAANDEREN

Permekemuseum gaat digitaal

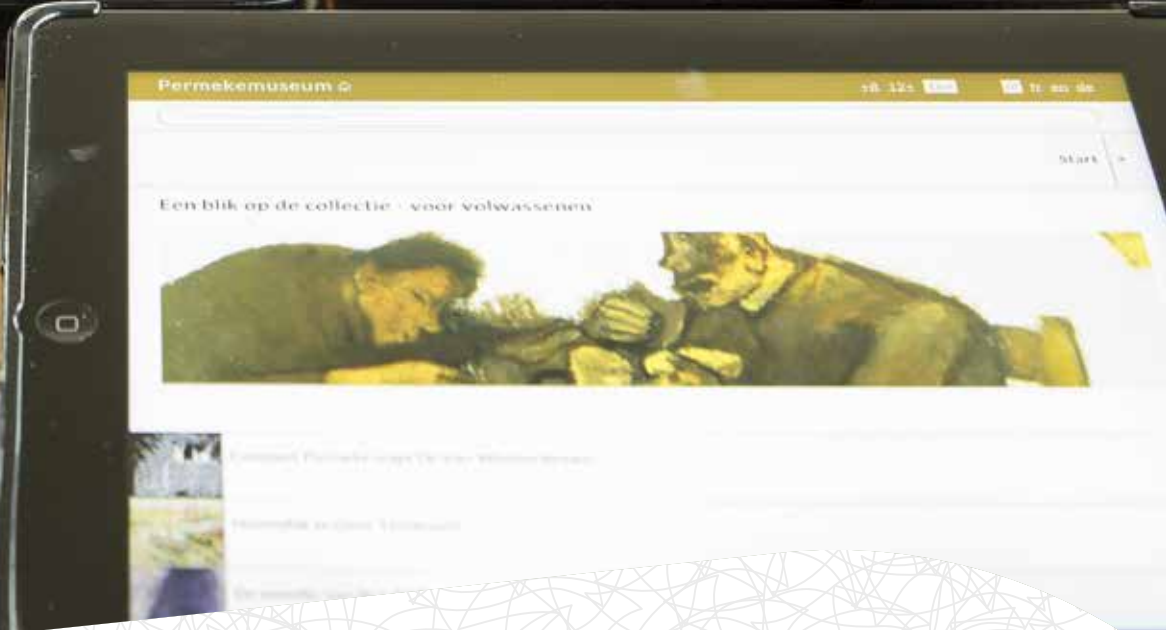
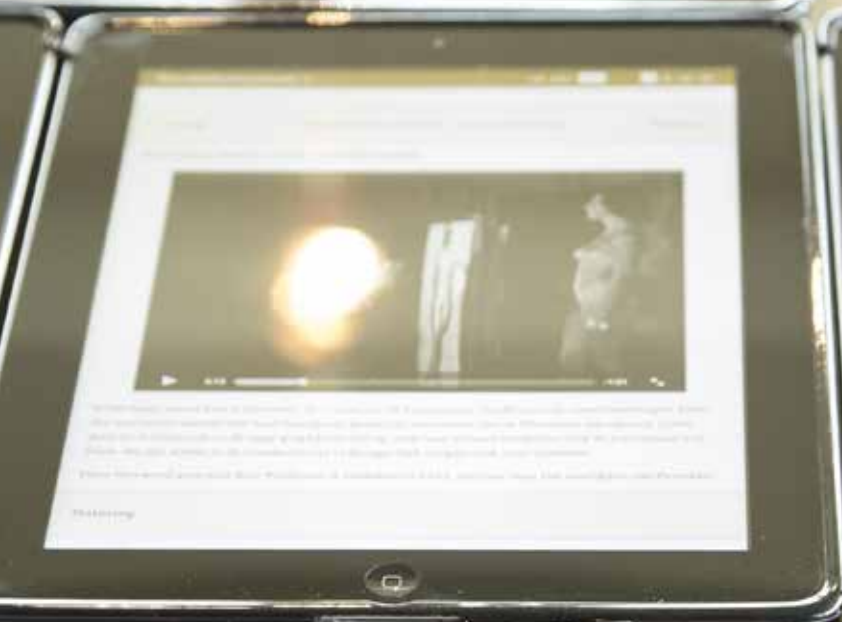
Sinds het voorjaar van 2013 is het mogelijk het Permekemuseum in Jabbeke te ontdekken met een iPad in de hand. Foto's, filmfragmenten, doordenkertjes en opdrachten geven je bezoek een extra dimensie.

De publiekswerking werkte drie digitale routes uit op maat. Er is een route voor kinderen (8 tot 12 jaar), een route voor jongeren (12 tot 16 jaar) en een wandeling voor volwassenen. Je kunt aan de museumbalie een iPad ontleneren of je eigen tablet of smartphone meenemen. In dat laatste geval surf je naar de website en kies je via de homepage je route.

Het interactieve luik werd mogelijk omdat het Permekemuseum een volledig wifi-netwerk kreeg.

www.permekemuseum.be

▸ [Ontdek de West-Vlaamse streekmusea samen met De Kabongers.](#)

De Kabongers

Het museumspel 'De Kabongers' nodigt kinderen van 8 tot 12 jaar uit om met hun gezin op ontdekking te gaan in één of meer van de zes streekmusea van 'Westhoek Streekmuseum'.

Het spelverloop varieert mee met de museumthema's, maar het uitgangspunt is vast: Jack en Zoë, twee kinderen uit New York vinden een mysterieuze brief met de vraag om de vloek over de Kabongers te helpen opheffen. De dappere kinderen vliegen meteen naar de Westhoek. In de musea zelf krijgen

Jack en Zoë hulp van de kinderen die er het Kabongers-spel spelen.

Dit museumspel is een initiatief van de Provincie West-Vlaanderen en de musea van 'Westhoek Streekmuseum', met de steun van het Forum Jeugd in de Westhoek.

www.kabongers.be

Lolo van het Natte Weidenland

Begin 2013 bracht de Provincie West-Vlaanderen twee natuureducatieve kinderboeken uit: 'Lolo van het Natte Weidenland' en 'Bie de Jonge en Opa Propolis'.

'Lolo van het Natte Weidenland' is een prentenboek over het ontstaan van provinciedomein De Gavers. Je kunt het voorlezen voor kinderen vanaf 6 jaar; kinderen vanaf 8 jaar kunnen het zelf lezen. Het verhaal werd geschreven door Yves De Bosscher, Geert Gerard zorgde voor de ondersteunende illustraties.

'Bie de Jonge en Opa Propolis' is een kinderboek met cd over bijen. Het kijk- en leesboek is geschikt voor kleuters en eerste graad basisonderwijs. Het verhaal werd geschreven door Geert De Kockere, Jacques Debroux zorgde voor de illustraties. Op de cd staan het verhaal en enkele leuke bijenliedjes. Het boek en de cd werden ontwikkeld in het kader van de module 'Zoem, zoem, de geheime koffer' over het leven van de honingbij.

▮ 'De mama's van Sterre' vertelt op een gemakkelijke en leuke manier het verhaal van Sterre die opgroeit bij een lesbisch koppel.

Gratis voorleesboek voor kleuterscholen

Om de stereotiepe beeldvorming rond gezinnen bij kleuters te doorbreken, kregen alle West-Vlaamse kleuterscholen het voorleesboek 'De mama's van Sterre'. In totaal ging het om zowat 550 boekjes.

Het boekje vertelt het verhaal van Sterre die opgroeit bij een lesbisch koppel en de manier waarop haar juf daar in de klas mee omgaat. Voor kleuteronderwijzers is het verhaal een gemakkelijke en leuke manier om thema's als 'twee mama's of papa's' bij kleuters bespreekbaar te maken.

De actie is een initiatief van het West-Vlaams Regenbooghuis (Polaris vzw), de Provincie West-Vlaanderen en de stad Oostende. Ze kadert binnen het charter dat respect voor seksuele geaardheid en gender in het onderwijs moet garanderen en dat door alle onderwijskoepels werd ondertekend op.

Strip over Bulskampveldregio

Eind maart 2013 stelde de Provincie West-Vlaanderen het stripverhaal 'Verdwijning in Landschapspark Bulskampveld' voor. De strip moet het provinciedomein Lippensgoed-Bulskampveld en het ruimere Landschapspark Bulskampveld promoten.

Ivan Claeys stond in voor het scenario en Luc De Maeyer voor de tekeningen. De locaties in de strip zijn gebaseerd op duidelijk herkenbare plaatsen in de gemeenten Beernem, Oostkamp, Ruiselede, Wingene en Aalter.

In de loop van het jaar vonden in de regio activiteiten plaats die gekoppeld waren aan het stripverhaal. Van het stripverhaal werden 10.000 exemplaren gedrukt. De extra informatiekatern bij de strip bevat een overzichtskaart over het Landschapspark Bulskampveld.

De wonderjaren van een vlasgeneratie

'Vlasparlee' brengt de geschiedenis van de mensen achter de vlasindustrie van 1920 tot 1960. Het boek van Brecht Dewaele bundelt pittige verhalen van oud-vlassers over het aankopen van vlas, de slijtcampagnes, het werk in de roterijen en zwingelarijen, de rol van de botekopers en de verzenders enz.

Generaties lang was de vlasverwerkende nijverheid dé industrie bij uitstek in het zuiden van West-Vlaanderen. Heel wat gezinnen verdienden hun brood in het vlas of in een van de vele afgeleide industrieën. Vlas zette Zuid-West-Vlaanderen op de wereldkaart, bracht welvaart en gaf aanleiding tot het ontstaan van heel wat toonaangevende bedrijven.

De publicatie past in het gelijknamig project van de Provincie West-Vlaanderen met diverse partners. Vlasparlee werd als ontwikkelingsgericht project ondersteund door de Vlaamse Gemeenschap.

www.vlasparlee.be

▮ Vanuit de nieuwe kijkhut heb je een prachtig uitzicht op het natuureservaat 'Romboutswerve' in Damme.

Kijkhut voor 'Romboutswerve'

Halfweg februari openden de Provincie West-Vlaanderen en de stad Damme de kijkhut 'Romboutswerve' in Damme. Deze nieuwe kijkhut biedt een bijzonder mooi uitzicht op het natuurreservaat 'Romboutswerve', langs de Romboutswervedijk.

Het reservaat maakt deel uit van gronden die rond 1200 na Chr. op de zee werden heroverd. In de winterperiode is het een uitverkoren pleisterplaats voor ganzen. Daarnaast broeden er in het reservaat ook typische weidevogels zoals de kievit, grutto of slobbeend. Ook de torenvalk, de steenuil en kleine karekiet zijn er enkele vaste broedvogels.

De realisatie was mogelijk dankzij Europese steun.

Nieuwe Maerebrug voor De Panne

Eind november openden de Provincie en de partners binnen het Europese Interreg IVa-project 'Grensoverschrijdend Recreatief en Functioneel Netwerk' de Maerebrug in De Panne. Deze brug over het kanaal Nieuwpoort-Duinkerke verbindt de Moeren met de Kust. Ze is een onderdeel van een volledig grensoverschrijdend recreatief en functioneel netwerk.

De Maerebrug is een vaste, stalen brug voor fietsers, voetgangers en ruiters. Aan beide kanten van de brug zijn er zachte toegangshellingen zodat de weggebruikers de brug vlot kunnen gebruiken. De brug is 4 meter breed en overspant een lengte van 33 meter. De constructie van de brug werd zoveel mogelijk in de landelijke omgeving geïntegreerd.

Naast de Maerebrug omvat het netwerk ook de realisatie van een deel van de 'véloroute voie verte' langs de oude spoorweg tussen Duinkerke en de grens, de heraanleg van de Maerestraat en een tunnel onder de E40.

Lo-Reninge krijgt laadeiland

Op vrijdag 24 mei huldigden de Provincie West-Vlaanderen, de stad Lo-Reninge en Eandis een laadeiland voor elektrische fietsen en scooters in. Met het laadeiland aan de Markeymolen willen de betrokken partners hun steentje bijdragen aan de uitbouw van publieke oplaadpunten voor elektrisch aangedreven voertuigen.

Eandis coördineert het 'Elektrische Voertuigen in Actie'-platform (EVA-platform). Dit platform maakt deel uit van de 'Vlaamse Proeftuin Elektrische Voertuigen'. In totaal werden in Vlaanderen een zeventigtal oplaadeilanden geïnstalleerd.

- Voortaan kun je je elektrische fiets of scooter ook opladen in Lo-Reninge.

┐ Een zon-aangedreven wiedebed: ergonomisch en duurzaam.

Inagro komt met zon-aangedreven wiedebed

Inagro kocht dit voorjaar een innovatief wiedebed op zonne-energie. Met dit gezond biologisch product zet Inagro zowel qua duurzaamheid als in ergonomie nog een stap verder. De 4 zonnepanelen op het wiedebed maken fossiele brandstof overbodig en de volledig geruisloze werking verhoogt het comfort voor de wiedere.

In de biologische landbouw worden uiteraard geen onkruidbestrijdingsmiddelen gebruikt. Het Proefbedrijf Biologische Landbouw van Inagro beschikt daarom over een ruim machinepark voor

mechanische onkruidbestrijding. Vooral in fijne teelten als wortelen is manueel wiedebed echter onvermijdelijk. Een lastige klus. Op een wiedebed kan je liggend wieden, wat het werk aangenamer en ergonomischer maakt. In de meeste gevallen rijdt dit wiedebed vooruit met behulp van een tractor of een benzinemotor. De nieuwe machine voor het wieden van onkruid betekent een nieuwe stap richting milieuvriendelijke onkruidbeheersing.

www.inagro.be

DE GROOTE OORLOG

IN WEST-VLAANDEREN

Provincie pakt uit met GoneWest-programma

GoneWest is het culturele evenementenprogramma van de Provincie West-Vlaanderen voor de herdenking van de Grote Oorlog. In september maakte de Provincie West-Vlaanderen het programma van GoneWest editie 2014 bekend, samen met enkele blikvangers voor 2015.

De programmatie werd uit de doeken gedaan op een studiedag over de noodzaak van een herdenking. Naast auteur Geert Mak was ook een schare topartiesten aanwezig. Zij ontwikkelen verschillende deelprojecten of evenementen. In totaal staan in de periode 2014 tot en met 2018 vijf herdenkingsperiodes gepland, telkens gekoppeld aan een spraakmakend historisch moment: de onderwaterzetting, de eerste gasaanvallen, de hel van Passendale enz.

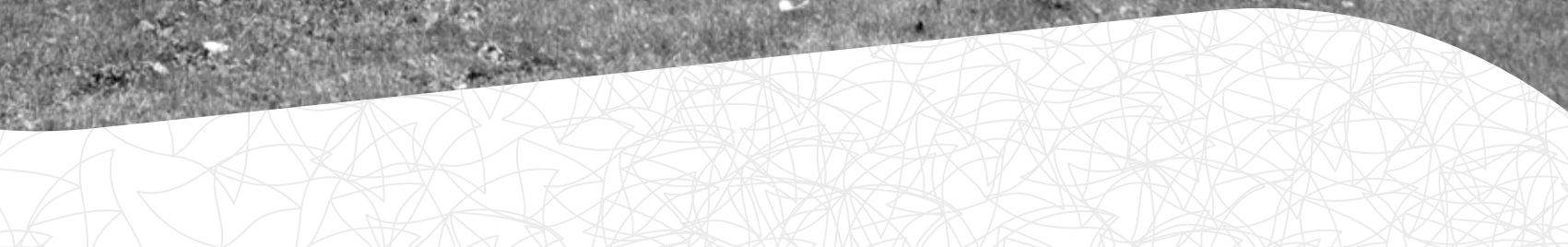
Grote namen die bij GoneWest betrokken zijn of die je tijdens het herdenkingsprogramma aan het werk zult zien zijn Erwin Mortier, Wouter Deprez, Johan Heldenbergh en Mieke Dobbels, Wim Opbrouck, Einstürzende Neubauten, Arno en John Cale.

www.gonewest.be

toen ju
en nu

jullie naar het front trokken waren jullie levende helden
liggen jullie op de houwel waar alleen papavers bloeien...

Jan Theunick

Eerste vonken 'Lichtfront '14'

Op dinsdag 30 april 2013 gaf de Provincie samen met 8 Westhoek-gemeenten (Nieuwpoort, Diksmuide, Houthulst, Ieper, Langemark-Poelkappelle, Zonnebeke, Heuvelland en Mesen) het startschot voor het 'Lichtfront '14'. De deputatie lichtte de plannen toe aan de gemeenten en besprak verdere aanpak en samenwerking rond het internationaal participatieve publieksevenement.

Het logistieke huzarenstukje 'Lichtfront '14' moet op 17 oktober 2014 de start vormen van de eerste editie van GoneWest. De reële frontlinie anno 1914 wordt dan over een afstand van 76 km verlicht door meer dan 8.000 fakkeldragers.

De fakkeldragers zullen op de frontlinie staan zoals die zich vormde na de onderwaterzetting aan het strand van Nieuwpoort tot aan de vallei van de Leie. Op 9 hoofdvuurplaatsen worden vuurkunstwerken geïnstalleerd, één in elke deelnemende gemeente. Ook Ploegsteert wordt bij het project betrokken.

De Provincie en haar kennispartners 4AD en Dra-router Centrum staan in voor de coördinatie.

www.gonewest.be

Collectiedag WOI

Op 10 november organiseerde de Provincie West-Vlaanderen een collectiedag rond documenten en voorwerpen uit de Eerste Wereldoorlog. Het ruime publiek kon in de Provinciale Bibliotheek Tolhuis terecht met brieven, foto's, dagboeken, pamfletten, kranten, medailles en andere voorwerpen uit WOI.

Erfgoedmedewerkers en experts stonden er klaar om deze waardevolle (familie)herinneringen op te tekenen, objecten te digitaliseren en duiding te geven. Daarbovenop kreeg je advies over de goede bewaring van erfgoed. Ook de gerenommeerde Britse militaire historicus Andrew Robertshaw en Jan Van der Fraenen van het Koninklijk Museum van het Leger en de Krijgsgeschiedenis waren aanwezig.

De collectiedag kaderde in het project 'Europeana 1914-1918', dat een Europese archiefdatabank over de Eerste Wereldoorlog tot stand wil brengen. Via het totale project werd een digitale collectie van meer dan 400.000 objecten aan de website toegevoegd.

www.west-vlaanderen.be/bibliotheek

www.europeana1914-1918.eu

▮ Het Lichtfront wordt in 2014 een logistiek huzarenstuk met meer dan 8.000 fakkeldragers langs 76 km frontlinie.

'In Vlaamse Velden' op site Suikerfabriek

Begin maart 2013 ging een tweede blok opnames van de prestigieuze fictiereeks 'In Vlaamse Velden' van start. De loopgravenscènes werden ingeblikt op de site van de oude Suikerfabriek in Veurne. Daar werd een waarheidsgetrouw slagveld met loopgraven aangelegd.

Het provinciebestuur zet de herdenking van de Eerste Wereldoorlog hoog op de agenda. Het verleende dan ook zijn volle steun en medewerking aan 'In Vlaamse Velden', de reeks die vanaf januari 2014 werd uitgezonden op Eén. De Provincie voorzag een financiële bijdrage van vierhonderdduizend euro en voor één miljoen euro materiële steun.

Samen met het productiehuis Menuet coördineerde de Provincie bijvoorbeeld het figurantenproject. Op die manier wilde ze de bevolking betrekken bij de opnames. In totaal konden er ruim 1.000 figuranten deelnemen.

Na de loopgravenscènes in Veurne werd onder andere nog gefilmd langs de oevers van de Handzamevaart in Diksmuide, op het strand van Oostduinkerke, langs de Frontzate in Nieuwpoort, op het domein van De Lovie, het dienstencentrum voor personen met een verstandelijke handicap in Poperinge, en in een authentieke vooroorlogse boomgaard in Ardoois.

www.invlaamsevelden.be

A black and white photograph of a soldier in a trench during World War I. The soldier is wearing a helmet and a heavy coat, and is looking towards the camera. The trench is filled with mud and debris, and there are other soldiers visible in the background.

'In Vlaamse Velden' volgt het gezin Boesman dat probeert te overleven tijdens WO1. Met de historische gebeurtenissen op de achtergrond schetst de reeks het wel en wee van een naïef meisje dat in de oorlogsjaren uitgroeit tot een volwassen vrouw. De oorlog trekt haar familie letterlijk en figuurlijk uit elkaar en haalt bij iedereen het slechtste en het beste naar boven. Vier jaar later komt de familie, of wat ervan overblijft, opnieuw samen. De gruwel heeft hun kijk op de wereld en op zichzelf definitief veranderd. De cast bestaat onder meer uit Barbara Sarafian, Wim Opbrouck, Lize Feryn, Wietse Tanghe en Matthieu Sys.

300 JAAR GRENS

IN WEST-VLAANDEREN

'300 jaar Grens' steekt de grens over

In 1713 trok de 'Vrede van Utrecht' een streep onder een reeks oorlogen en conflicten. Het verdrag bepaalde, op enkele details na, de Frans-Belgische grens. 300 jaar later is de grens die de Westhoek en Zuid-West-Vlaanderen met Frankrijk afbakent nog altijd de getuige van dit verdrag. Het Interregproject '300 jaar Grens' maakte in 2013 de impact aan weerskanten van de huidige Frans-Belgische grens opnieuw tastbaar én zichtbaar.

Het project omvatte vele activiteiten voor het ruime publiek, van De Panne tot Menen. Een catalogus bood een duidelijk overzicht: van wandel-/fietstocht met grensvertelsels, tot dominoproject of festiviteiten die het waardevolle erfgoed en de gemeenschappelijke tradities in de kijker zetten.

De Provincie West-Vlaanderen was een van de acht partners in '300 jaar Grens' en investeerde circa 450.000 euro. Ongeveer de helft wordt via Europese subsidies gerecupereerd.

www.300jaargrens.eu

MUSÉE
INTERNATIONAL
DE LA FRONTIÈRE
(DEPUIS 2013)

INTERNATIONAAL
GRENSMUSEUM
(SINDS 2013)

Vallende dominostenen als grens

Na London, Dijon en Helsinki, hield Station House Opera, een artistiek bureau uit London halt in West-Vlaanderen voor het project 'Dominoes'. Duzenden ytongstenen van 60 cm hoog vormden een dominospel van ruim één kilometer. Het baande zijn weg door de straten van Poperinge (België) en Bailleul (Frankrijk).

In het omkaderende programma in Poperinge zongen de Country Ladies het Europese volkslied met 1.500 schoolkinderen uit Poperinge, Ieper, Bailleul en Hazebrouck. Pascal Platel bracht een tweetalig muzikaal spektakel.

Gelijkaardige dominostenen vielen 's avonds in het centrum van Bailleul, gevolgd door optredens en een 'bal populaire'. De val van de stenen betekende ook het startschot voor het Franse cultuurfestival 'Nord Magnetic'.

▮ 'Dominoes' maakte ruim 1 km grens tastbaar.

Wervik is reuze

Op zondag 14 juli smolten de steden Wervik en Wervicq-Sud weer samen tijdens 'Wervik is reuze'. Het huwelijk tussen een Belgische reus en een Franse reuzin op de Leiebrug, op de grens tussen beide steden, vormde een mooi symbool.

Naast een reuzenhuwelijk waren er onder meer nog een streekproductenmarkt, een kinderdorp, een museumdorp en een kunstdorp. Kobe Desramaults en Florent Ladeyn lieten de bezoekers gratis genieten van verfijnde streekproductengerechtjes.

De hedendaagse reuzen werden in opdracht van de Provincie West-Vlaanderen gemaakt door leerlingen van het VTI Diksmuide en het opleidingscentrum van de VDAB in Ieper. Een poll op Facebook resulteerde in de reuzennamen Korneel Vandeschreve en Cornélie de la Frontière.

www.vlamuse.be

300 jaar geleden werden het West-Vlaamse Wervik en het Noord-Franse Wervicq-Sud – ooit één stadje – in twee gesplitst. De Leie werd er de grens en ze markeert tot de dag van vandaag nog steeds de Frans-Belgische grens.

7 Het huwelijk tussen een Belgische reus en een Franse reuzin vormde een hoogtepunt van '300 jaar Grens'.

▸ Voor elk wat wils tijdens de herdenking van '300 jaar Grens'.

Fietsroutes rond 'Grensvertelsels'

In de aanloop naar '300 jaar Grens' en het feestjaar 2013 verzamelde de Provincie talloze authentieke vertelsels over het leven aan de grens. Uit de schat aan informatie werden de beste verhalen en anekdotes geselecteerd. Daarna werden ze herschreven en door mensen uit de streek opnieuw ingesproken.

Het mondde uit in 2 fietsroutes met langs het parcours diverse authentieke tafelradio's. Op elke radiolocatie konden de fietsers 2 grensvertelsels beluisteren, in het Nederlands en het Frans. 'Op

stap met beeldende kunst en grensvertelsels' voerde je langs de mooiste plekjes die de Leie in de regio Wervik, Wervicq-Sud, Halluin en Menen te bieden heeft. Naast grensvertelsels kwamen bezoekers langs dit parcours ook nieuwe grensbeelden door jonge kunstenaars tegen. De fietsroute 'Op stap met Grensvertelsels' liep dan weer langs Leisele, Beveren en Hondshoote.

www.300jaargrens.eu

PROMOTIE- CAMPAGNES

IN WEST-VLAANDEREN

3e groepsaankoop groene stroom en gas

Ondertussen is het goed bekend: door een groot volume energie samen aan te kopen via een openbare veiling beding je betere prijzen. Het succes van de vorige twee groepsaankopen voor groene stroom en gas was voor de deputatie het grootste argument voor een vervolg. De tariefdalingen in de sector bewezen ook dat de energiemarkt in beweging is, onder meer dankzij het succes van de groepsaankopen.

Van december 2013 tot februari 2014 konden particulieren en ondernemingen (met een jaarverbruik tot 50.000 kWh voor elektriciteit en 100.000 kWh voor gas) zich zo voor de derde keer vrijblijvend en gratis inschrijven voor de groepsaankoop groene elektriciteit en/of gas van de Provincie West-Vlaanderen. Uiteindelijk schreven maar liefst 36.956 gezinnen zich vrijblijvend in, of 7% van alle West-Vlaamse gezinnen. Ook 1.605 bedrijven schreven in voor de afzonderlijke groepsaankoop. De eigenlijke online veiling vond plaats op 6 februari 2014.

Voor de combinatie groene elektriciteit/gas bood OCTA+ zowel voor particulieren als voor bedrijven de laagste prijs. Voor groene elektriciteit bleek Electrabel het beste bod klaar te hebben.

www.samengaanwegroener.be

Ook grote bedrijven veranderen samen van energieleverancier

In 2013 lanceerde de POM West-Vlaanderen al voor de 7de keer een groepsaankoop voor groene stroom en gas, net als bij de vorige editie in samenwerking met de POM Antwerpen en de POM Limburg. Hiermee beoogde zij niet alleen een forse besparing op de energiefactuur van de deelnemende bedrijven, maar wilde zij ook milieubewust groene energie uit eigen streek een kans geven. Inschrijven kon tot eind januari 2014.

Dit gezamenlijk initiatief van de drie POM's bracht voor de aankoop van 2012 in totaal 182 bedrijven bijeen, waarvan 73 voor elektriciteit én gas. Door een groot volume groene energie gezamenlijk aan te kopen, werd weer een gunstiger prijs verkregen dan via een individuele aankoop mogelijk was. Een totale nettobesparing van 500.000 euro op jaarbasis was het resultaat. Dit kwam neer op een gemiddelde besparing van 2.260 euro per deelnemer voor elektriciteit en 1.400 euro per deelnemer voor gas. Er namen toen 11 leveranciers deel aan de offertevraag.

www.eco2profit.eu/groepsaankoop

West-Vlamingen houden het proper

Begin maart ging de campagne 'Let's do it in de vuilbak – in je buurt' van start. De ambities lagen hoog: alle West-Vlamingen warm maken om de handen uit de mouwen te steken tegen zwerfvuil en zo komen tot een zwerfvuilvervrij West-Vlaanderen.

Bewoners, bedrijven, verenigingen, scholen, enz.: iedereen kon zich engageren om de eigen buurt net te houden. Via de website eiste je daarvoor je eigen (favoriete) stukje grond op. Vervolgens kon je anderen uitnodigen grond te claimen of oproepen lid te worden van het buurtteam. Er was een online kalender met opruimacties en een prikbord voor ervaringen, tips en weetjes. Ook kon je een opruimpakket aanvragen.

Na nauwelijks 1 maand waren al bijna 3.000 stukken grond 'geclaimd', tegen eind 2013 lag het cijfer op 6.500 stukken grond.

'Let's do it in de vuilbak – in je buurt' is een campagne van de Provincie West-Vlaanderen en de West-Vlaamse intergemeentelijke samenwerkingsverbanden voor afvalinzameling en -verwerking (IVIO, IVBO, MIROM, IVOO, IMOG en IVVO). De campagne is een vervolg op het succesvolle 'Let's do it in de vuilbak' van 2012, die 12- tot 18-jarigen uitdaagde om hun afval op een originele manier in de vuilbak te gooien.

www.letsdoitindevuilbak.be

De Provincie West-Vlaanderen deed in het voorjaar van 2013 zelf de test bij haar personeelsleden: 218 van de 874 werknemers namen er deel aan 'De Testkaravaan'. 61,7% van de ontleende testvoertuigen waren e-fietsen. De testvoertuigen oogstten een tevredenheidsscore van 75%. Voor de elektrische fietsen was dat 81%. 70,2% van de deelnemers gaf aan te overwegen hun gekozen vervoermiddel ook blijvend te gebruiken voor hun woon-werkverkeer.

Bedrijven lopen warm voor De Testkaravaan

Heel wat West-Vlaamse bedrijven willen investeren in duurzame manieren om van en naar het werk te pendelen. Case New Holland uit Zedelgem, Roularta uit Roeselare, Thermote & Vanhalst uit Waregem, TE Electronics uit Oostkamp, Boss Paints uit Waregem: het is maar een greep uit de bedrijven die in 2013 hun deelname bevestigden aan de provinciale woon-werkcampagne 'De Testkaravaan komt er aan!'. Het project zelf start in 2014.

Uitgangspunt van de Testkaravaan? Het 'test het uit'-principe. Per deelnemend bedrijf stelt de Provincie gratis een uitgebreide testkaravaan ter beschikking: 50 elektrische fietsen, 30 klassieke fietsen, een reeks bak- en plooi-fietsen, fietskarren, elektrische scooters, Blue Bikes, bus- en treinpassen, carpoolmogelijkheden enz.

De personeelsleden van de deelnemende bedrijven kiezen een vervoermiddel op maat van hun behoefte en kunnen het drie weken lang uittesten voor hun persoonlijk woon-werktraject. Nadien kunnen ze de uitgeteste en kwaliteitsvolle fietsen of scooters aankopen tegen een verminderd tarief. Met de campagne wil de Provincie de werknemers van West-Vlaamse bedrijven stimuleren om de auto minder te gebruiken en duurzamer naar het werk te pendelen.

www.detestkaravaan.be

Naar de Kringwinkel met de e-bakfiets?

De Provincie en de 5 West-Vlaamse Kringwinkelcentra bieden sinds halfweg mei aan kringwinkelklanten de mogelijkheid om gratis een bakfiets te gebruiken. Het gaat om bakfietsen met elektrische trapondersteuning voor lokale transporten van en naar de Kringwinkel.

Door deze actie beschikken klanten nu over een alternatief transportmiddel van en naar de Kringwinkel. Bovendien kreeg verantwoorde mobiliteit meer aandacht. In een eerste fase werden 14 elektrisch ondersteunde bakfietsen aangekocht en verspreid over de Kringwinkels, voornamelijk voor gebruik in de stedelijke omgeving.

▮ Gedeputeerde Myriam Vanlerberghe wordt KAMpioen.

15.000 luizenkammen

De Provincie West-Vlaanderen verdeelde aan het begin van het nieuwe schooljaar 15.000 luizenkammen aan leerlingen van basisscholen in de Brugse regio. De verdeling van de kammen paste in het pilootproject 'iedereen KAMpioen'. Dit wilde ouders en leerkrachten sensibiliseren over het voorkomen en bestrijden van luizen.

'Iedereen KAMpioen' liep in samenwerking met de drie Centra voor Leerlingenbegeleiding (CLB) in de regio Brugge: het Vrij CLB Brugge(n), CLB De Klaver GO! en het Interstedelijk CLB. Logo Brugge-Oostende vzw ondersteunde de campagne.

Het pilootproject werd positief geëvalueerd en wordt in 2014 uitgebreid naar de volledige provincie.

www.west-vlaanderen.be/iedereenkampioen

▮ Bescherming tegen de zon en zonnebrand staan centraal tijdens de campagne 'slimmer in de zon'.

Monitoren worden 'slimmer in de zon'

Aan het begin van de zomervakantie kregen 300 monitoren van jeugdkampen aan de kust een 'slimmer in de zon'-rugzak van de Provincie West-Vlaanderen. De rugzakken bevatten onder meer zonnepetjes, zonnecrèmes factor 30, lippenbalsems en een USB stick met info en tips over 'een zonn slimme vakantie'.

In het pilootproject stond bescherming tegen de zon en zonnebrand centraal, zowel voor de monitoren zelf als voor de kinderen die zij begeleidden. De monitoren ondertekenden ook een charter. Ze beloofden daarin onverstandig zonnen te voorkomen door de kinderen voldoende in te smeren, schaduw

te creëren of op te zoeken, voldoende water ter beschikking te stellen en toe te zien op het dragen van voldoende beschermende kledij.

Elke organisatie kreeg gedurende de zomervakantie ook een 'koelbox' van de Stichting tegen Kanker in bruikleen, een soort educatieve doekoffer.

Het project werd positief geëvalueerd en wordt in 2014 verder uitgerold. De focus blijft liggen op jongeren en kinderen in de vrijetijdcontext.

www.slimmerindezon.be

'Limitz' geeft jongeren preventietips

Het interactieve dorp 'Limitz' van de Provincie West-Vlaanderen en het Franse Département du Nord focuste de hele zomer op te vermijden risico's, gelinkt aan vrijetijdsbesteding van jongeren. 'Limitz' maakte een tocht langs jeugdevenementen aan de kust om jongeren gericht aan te spreken. Via workshops konden jongeren ervaringen uitwisselen. Ook kregen ze preventietips rond zonnen, gehoorschade, middelengebruik, seksualiteit en relaties.

'Limitz' paste binnen het Interreg-project 'Grens-overschrijdend jeugdwerk - Groeikansen voor jongeren'. Dit project loopt van 2010 tot 2014 en brengt West-Vlaanderen en het Département du Nord dichterbij elkaar op het vlak van jeugdbeleid. Verschillende aspecten van het jeugdbeleid in beide regio's komen aan bod: jeugdtoerisme, educatie, jeugd en gezondheid, preventie enz.

Het Lekkere Westen

Met 'Het Lekkere Westen' presenteerde Westtoer een origineel concept voor een weekendje weg in het najaar. Samen met Horeca West-Vlaanderen selecteerde het provinciebedrijf niet minder dan 64 chefs uit de Westhoek, de Kust, het Brugse Ommeland, de Leiestreek en Brugge. De chefs presenteerden het allerbeste uit hun streek en inviteerden om lekker te tafelen tijdens een weekendje weg. De chefs van Het Lekkere Westen groeiden uit tot echte ambassadeurs voor hun regio. Op de website en in een kleurrijk magazine vertelden ze over hun passie voor de regio en over hun favoriete adressen in de streek. Zo ontdekte je originele logeeradressen en ongekende plekjes.

De campagne 'Het Lekkere Westen' liep van 15 september tot 15 december 2013.

www.hetlekkerewesten.be

7 'Het Lekkere Westen' plaatste de unieke troeven van onze regio's en Brugge in de kijker.

Schone boeren

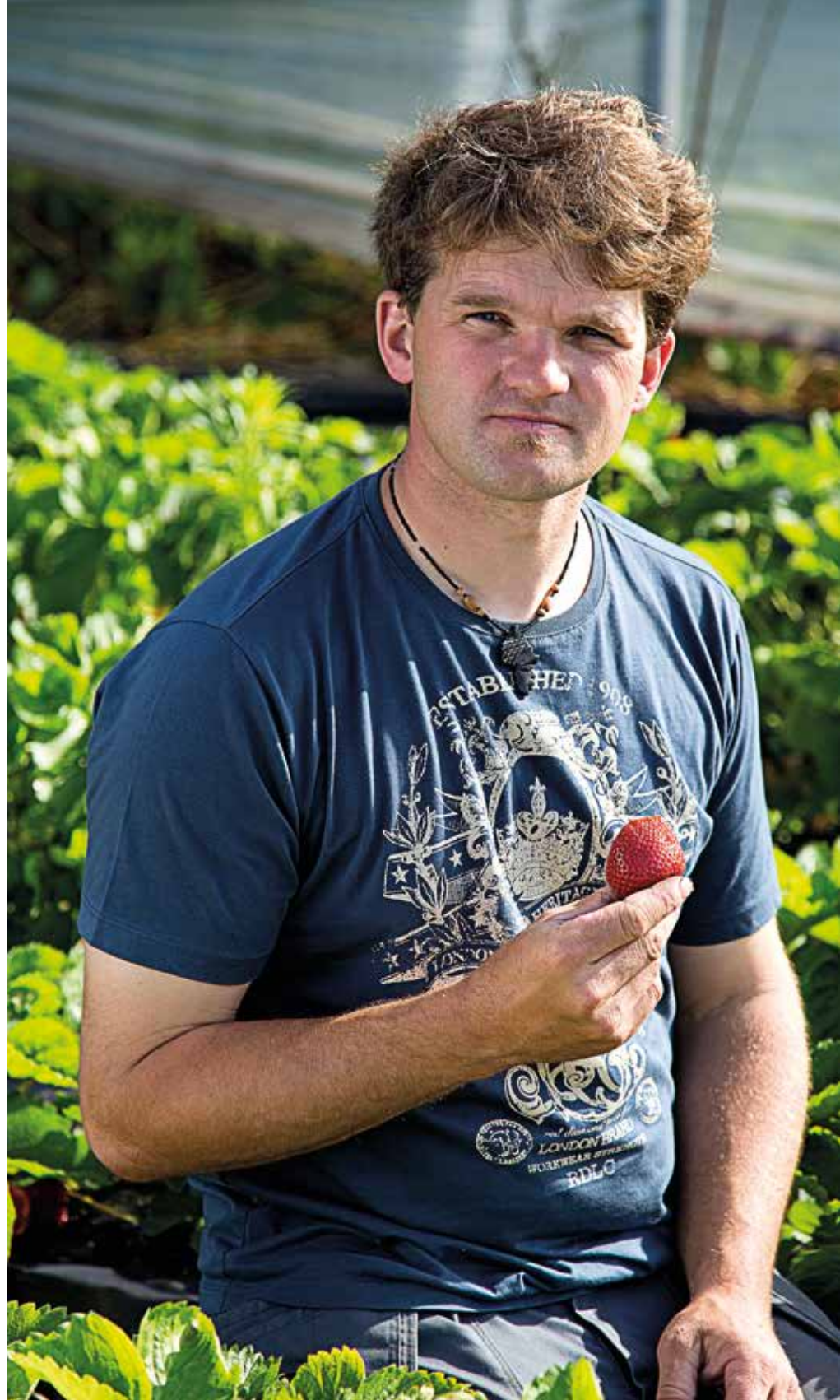
Acht 'schone boeren' vertellen in de nieuwe publiciteitscampagne van Inagro en de Provincie West-Vlaanderen over hun weg naar een duurzame land- en tuinbouw. De authentieke en inspirerende verhalen geven een gezicht aan de familiale land- en tuinbouwer die vele grote en kleine inspanningen doet voor een duurzaam bedrijf. Niet alleen voor de consumenten, maar ook voor collega land- en tuinbouwers.

De 8 sociaal geëngageerde land- en tuinbouwers gingen de vele economische, sociale en milieukundige uitdagingen elk op hun manier en in hun specifieke bedrijfssituatie aan: kleine en grotere stapjes op weg naar een toekomst voor zichzelf, hun kinderen en hun omgeving.

De campagne 'Schoon Boeren' loopt gedurende één jaar in de gemeenten Oostkamp, Beernem, Wingene en Ruiselede. Elk jaar verhuist de campagne naar een nieuwe regio.

www.schoonboeren.be

De familiale land- en tuinbouwer die zich inzet voor een duurzaam bedrijf krijgt een gezicht.

RECREATIE

IN WEST-VLAANDEREN

Erfgoedwandelroutes met klinknagels

Begin november werd zowel in Oostende als in Duinbergen een vernieuwde erfgoedwandelroute voorgesteld. Deze routes waren de eerste van tien erfgoedwandelroutes aan de Kust die bewegwijzerd zijn met metalen klinknagels. De klinknagels tonen de erfgoedliefhebber op een discrete maar duidelijke manier de weg.

De 5,5 km lange erfgoedwandelroute in Oostende kreeg de naam 'Van Koningin der Badsteden tot Stad aan Zee'. De route neemt je mee door het Oostende van Leopold II, langs de getuigen van 200 jaar toerisme in de 'stad aan zee'.

De route 'Een badplaats in het groen' in Duinbergen is 3,2 km lang. Duinbergen werd ruim 100 jaar geleden ontworpen door de Duitse architect-stedenbouwkundige Jozeph Stübben. De wandelroute legt de link met het ontwerp en toont de charmantste hoekjes: het Joseph Stübbenpark, de duin Vossenhul, de Zeedijk met zicht op het Albertstrand ... Centraal op de route staat het historisch erfgoed, met name de vele vrijstaande villa's in verschillende stijlen zoals Cottage en Art Deco.

Wandelen op maat

Westtoer pakte in 2013 uit met enkele nieuwe routes of netwerken. Ze zijn ideaal om onze provincie te verkennen.

Met 200 kilometer wandelpaden en 126 knooppunten verbindt het wandelnetwerk IJzervallei een hele reeks authentieke Westhoekdorpen in een verrassende, groene en rustige regio. Ook grensoverschrijdend doet het wandelnetwerk bijzondere Frans-Vlaamse dorpen aan.

De Kustwandelroute is het meest complete wandelnetwerk aan de Kust. Het netwerk van 180 km bestaat uit verharde en onverharde wandelwegen en overspant de hele Vlaamse Kustlijn. Via bewegwijzerde knooppunten stippel je zelf telkens een ander traject uit. Niet alleen geniet je van de natuur, je duikt ook in het rijke maritieme verleden, de oorlogsgeschiedenis of de Belle Epoque.

Wil je grensoverschrijdend op stap, dan is er het nieuwe wandelnetwerk Hoppeland. Het ontsluit het Hoppeland tussen Winnezele en Steenvoorde (Fr.) en Poperinge en Vleteren. Het netwerk met 184 knooppunten in de Westhoek en Frans-Vlaanderen telt niet minder dan 228 kilometer nieuwe wandelpaden. In het noorden maak je de aansluiting met het wandelnetwerk IJzervallei en in het zuiden is er een link naar het wandelnetwerk Heuvelland.

www.westtoer.be

Nieuwe applicatie voor Kustwandelroute

De gratis mobiele applicatie die het provinciebedrijf Westtoer in oktober 2013 lanceerde, bezorgt de Kustwandelroute een extra dimensie. Met deze mobiele toepassing kunnen wandelaars meer dan ooit hun eigen route samenstellen: een eigentijdse meerwaarde voor de talrijke wandelmogelijkheden langs de Kust.

De Kustwandelroute app gaat uit van drie belangrijke pijlers: flexibiliteit, kindvriendelijkheid en sociale netwerken. De applicatie is gebaseerd op de wandelroute die al in 2012 werd voorgesteld.

www.dekust.be/kustwandelroute

Brouckmolenwandelroute

In oktober werd de 57ste provinciale wandelroute ingewandeld: de Brouckmolenwandelroute. Deze 7 km lange route verkent het waterrijke landschap van de IJzerbroeken. Via rustige plattelandswegen, graspaden en het jaagpad ontdek je de landelijke omgeving tussen Beveren-IJzer en Stavele. Van op de IJzeroever geniet je van mooie vergezichten op de broeken en bij helder weer vervolledigen de West-Vlaamse heuvels het unieke panorama. Naast de natuur staat vanzelfsprekend ook de prachtige witte stenen Brouckmolen uit 1872 centraal.

www.toerismewesthoek.be

De Kustwandelroute is een uniek concept met 2 ononderbroken wandeltrajecten → tussen De Panne en Knokke-Heist.

▸ De Drie Kastelenwandelroute combineert historiek met recreatie.

Verken de Brugse groene rand

Door de aankoop van bijna 18 hectare grond als uitbreiding van het provinciedomein Tillegembos, werd het mogelijk om dit provinciedomein te verbinden met de stadsdomeinen Tudor, Beisbroek en Chartreuzinnenbos. Een nieuwe provinciale wandelroute ontsluit nu het boscomplex in de Brugse rand voor de recreant: de Drie Kastelenwandelroute.

De route van 12 km loopt via wandelpaden en kasteeldreven door uitgestrekte bossen, heideveldjes, graslanden en hoogstamboomgaarden naar drie

kastelen: kasteel Tillegem, kasteel Tudor en kasteel Beisbroek. Je wandelt ook voorbij een rosmolen, de Ster, een voormalig Chartreuzinnenklooster Sint-Anna-Ter-Woestijne, een kruidentuin en enkele unieke historische hofsteden.

De Drie Kastelenwandelroute is een initiatief van Westtoer en kwam tot stand in samenwerking met de stad Brugge en de Provincie West-Vlaanderen.

www.westtoer.be

Nieuwe loopomloop in De Gavers

Zowat 270.000 Vlamingen lopen minstens 1 keer per week. Meer dan de helft trekt daarvoor naar een bos, plein of park. Sinds eind mei kunnen de recreatieve en geofefende sporters ook terecht op de 'loopomloop De Gavers'.

Deze loopomloop telt 2 lussen, grotendeels op onverharde wegen. Met de groene lus van 6 km blijf je op het provinciedomein van De Gavers en rond het Gavermeer. De blauw bewegwijzerde lus is ongeveer 8,5 km lang en leidt je deels buiten het provinciaal domein op Deerlijks grondgebied.

Voor West-Vlaanderen is dit de tweede 'loopomloop', na die in Oostkamp. 'Loopomloop De Gavers' kwam tot stand door samenwerking tussen de Provincie West-Vlaanderen, de stad Harelbeke, de gemeente Deerlijk en Bloso.

WOI rode draad in autoroutes

Voor de 100-jarige herdenking van de 'Grote Oorlog' ontwikkelde Westtoer toeristische autoroutes met de Eerste Wereldoorlog als rode draad. In 2013 werd het aanbod uitgebreid met 'Frontleven', 'IJzerfrontroute' en de 'Pionier' autoroute.

De 87 km lange route 'Frontleven' laat je kennismaken met het 'betere' leven achter het front en het 'bittere' leven aan het front. Poperinge of 'Pop' was vier jaar lang Britse militaire draaischijf en een klein Parijs voor de soldaten. Het Heuvelland was daarentegen de hellepoort bij vele veldslagen.

De autoroute 'IJzerfrontroute' start in Nieuwpoort en toont het verhaal van de Belgische frontlijn. Vier jaar lang hielden Belgische troepen stand aan de IJzer. De vele bezienswaardigheden onderweg vertellen het verhaal van de IJzer slag.

De 'Pionier'-autoroute is 75 km lang en volledig bewegwijzerd. Ze verkent vooral de Duitse frontstreek 1914-1918. Vandaag is dit een grensoverschrijdend gebied met Frankrijk, Wallonië en Vlaanderen. Achter dit Duitse front verbleven nogal wat Duitse 'Pioniers' of genietroepen. Aan de westelijk kant van dit front waren vooral Britten, Ieren, Australiërs en Nieuw-Zeelanders aan zet.

www.westtoer.be

www.100jaargrooteoorlog.be/autoroutes

▮ Vier jaar projectsamenwerking mondde uit in een mountainbikeroute van 1.650 km.

Nieuwe 'Mandeldalroute' voor mountainbikers

In oktober opende de 'Mandeldalroute'. Deze route loopt door het provinciaal domein De Baliekouter in Dentergem en door domein 'Meikensbossen' in Dentergem. De verbinding tussen de twee verloopt langs landelijke wegen en terug opengestelde oude kerkwegels. De route heeft een totale lengte van 29 km en omvat 2 lussen.

Voor deze route werkte de Provincie West-Vlaanderen samen met de gemeenten Wielsbeke en Dentergem en met Bloso.

Ruim 1.650 km mountainbiken

Eind april stelde de Provincie West-Vlaanderen, samen met de partners van het Interreg IV-project 'Grensoverschrijdend Mountainbikenetwerk', het eindresultaat van vier jaar projectsamenwerking voor: een mountainbikeroute van in totaal ruim 1.650 km.

De mountainbikeroute loopt doorheen de Provincies West- en Oost-Vlaanderen, Vlaams-Brabant en het Nederlandse Zeeuws-Vlaanderen. Een mountainbikegids stelt je alle routes van het samengestelde netwerk voor.

www.west-vlaanderen.be/sport

'De Grote Sprong'

De springtoren van het Provinciaal Olympiabad in Brugge vormde in het najaar het decor voor het VTM-programma 'De Grote Sprong'. In 'De Grote Sprong' probeerden achttien bekende gezichten de Olympische discipline schoonspringen onder de knie te krijgen, zoals Cedric Dumont, Gella Vandecaveye, Ian Thomas en Tanja Dexters. Presentatoren waren Kürt Rogiers en Evi Hanssen.

Voor 'De Grote Sprong' was een springtoren met verschillende planken tussen de 3 en de 10 meter vereist. Het Provinciaal Olympiabad in Brugge bleek het enige zwembad in Vlaanderen dat hiervoor in aanmerking kwam.

Eerste steen voor nieuw provinciaal zwembad

Naast het huidige Olympiabad verrijst tegen juni 2015 een nieuw provinciaal Olympisch zwembad. Het oude Olympiazwembad voldoet niet meer aan de hedendaagse eisen en zal dan verdwijnen. West-Vlaanderen heeft wel nood aan een provinciaal zwembad dat voldoet aan alle normen voor internationale wedstrijden en stages.

De bouw van het nieuwe zwembad kadert in het 'Meerjarenplan Sport 2008-2013' van de Provincie. Zij wil daarmee de kwaliteit en de kwantiteit van de West-Vlaamse sportinfrastructuur maximaal verhogen. Ook de stad Brugge is bekommerd om het behoud van een Olympisch zwembad op haar grondgebied, onder meer voor het school- en clubzwemmen.

Aangezien een publieke zwembadinfrastructuur een dure aangelegenheid is, gaven de Provincie en de stad Brugge aan een private partner de mogelijkheid rendabele activiteiten aan het basisprogramma toe te voegen, lees: een recreatiebad en horeca. Hierdoor kan S&R group een subtropisch zwemparadijs aanbieden in combinatie met democratische tarieven.

De grondwerken startten in de zomer van 2013. Tegen april 2015 moet de bouw van het nieuwe zwembad zijn afgerond, zodat de opening in juni 2015 kan plaatsvinden.

▢ In juni 2015 opent het subtropisch zwemparadijs Olympia zijn deuren.

DOMEINEN

IN WEST-VLAANDEREN

Provincie en ANB werken aan een nieuw Zwin Natuurcentrum

In de zomer gingen de werken op het terrein van start voor de realisatie van de vernieuwing van het Provinciaal Natuurpark Zwin. Tijdens de werken, die tot in 2015 zullen duren, gaat bijzondere aandacht naar het voorkomen van hinder voor de waardevolle natuur.

De verouderde gebouwen en kooien, vijvers, wandelpaden en asfaltparking verdwijnen. Op die plaats komt er een waterrijk natuurgebied, dat aantrekkelijk moet zijn voor de talrijke vogels die in het Zwin broeden en er voorbijtrekken.

In het bezoekerscentrum is er een grote openheid met panoramische zichten op de naturomgeving in alle richtingen. Er wordt ook een aanbod natuureducatie aan scholen en verenigingen voorzien. In de zeedijk tussen het Natuurpark Zwin en de Zwinvlakte, wordt een 'kijkcentrum' ingericht. Van daaruit kunnen bezoekers de Zwinvlakte bij alle weersomstandigheden goed waarnemen, beleven en onderzoeken.

Het project is een gezamenlijk initiatief van de Provincie West-Vlaanderen en het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB), dat de Zwinvlakte beheert.

www.zwin.be

Nieuwe namen en nieuw logo voor Raversyde

De start van het nieuwe seizoen betekende voor provinciedomein Raversyde ook de start van een nieuw logo en een nieuwe naam: provinciedomein Raversijde werd 'Raversyde', met als baseline 'geschiedenis zit in onze natuur'.

De nieuwe slogan moet niet alleen de geschiedenis en de musea binnen het domein centraal zetten, maar ook benadrukken dat er bijna 50 hectare natuur te ontdekken valt in Raversyde. Ook het archeologisch museum Walraversijde en de drie gereconstrueerde middeleeuwse vissershuisen kregen een nieuwe naam: 'ANNO 1465'. Het hoogtepunt voor het middeleeuwse vissersdorp was rond 1465. Naast 'ANNO 1465' vind je nog twee andere musea op het domein: het bunkercomplex 'Atlantikwall' en het 'Memoriaal Prins Karel'.

Stukken in Raversyde worden als nieuw

De deputatie besliste in juni om de kustbatterij van WOI 'Aachen' in provinciedomein Raversyde in Oostende te restaureren. Bedoeling is de batterij te integreren in een toeristisch-recreatief parcours met maximale aandacht voor toegankelijkheid voor mindervaliden.

Batterij 'Aachen' is een restant van de Duitse kustbatterij langs de Noordzee van tijdens de Eerste Wereldoorlog. Ze bestaat uit 2 observatiebunkers, 4 geschutstellingen, de 'Barbara Brunnen', een waterput afgewerkt met natuurstenen fontein, en een bomvrije schuilplaats. Het is de enige Duitse kustbatterij uit de Eerste Wereldoorlog waarvan nog voldoende constructies overblijven om een volledig beeld van de kustverdediging in de tijd van WOI te kunnen schetsen. Tijdens de Tweede Wereldoorlog werden voor de Duitse kustverdediging delen van de batterij aangepast en terug in gebruik genomen. Zo werden bakstenen loopgraven en bunkers aan de vestingspionieren toegevoegd.

De militaire constructies uit WOI en WOII in provinciedomein Raversyde liggen verspreid over een zone van 11 ha. Ze vormen internationaal gerenommeerd militair erfgoed.

www.raversyde.be

7 Sinds 2013 wappert er een nieuwe naam aan de ingang van Raversyde.

De Baliekouter werd in 1993 verworven en gedeeltelijk bebost. In 2005 breidde het provinciedomein uit met 17 ha. De totale oppervlakte van provinciedomein De Baliekouter bedraagt ondertussen ruim 44 ha.

Nieuw bosbeheerplan en uitbreiding voor De Baliekouter

In maart pakte de Provincie uit met een ontwerp van een bosbeheerplan voor De Baliekouter in Dentergem. Provinciedomein De Baliekouter bevindt zich langs de weg tussen Tielt en Waregem, midden de Mandelvallei.

Het bosbeheerplan omvat onder andere de aanleg van een halfverharde parking en wandelcircuit tussen cafetaria en parking voor een betere toegankelijkheid. Ook werd een klein speelplein voorzien naast de cafetaria en een permanente doorsteek voor mountainbikers langs de Mandel. 3 ha bos werd ingesteld als speelzone en er moet een wandelparcours van 4 km komen, hoofdzakelijk langs onverharde paden, met als thema 'fruit'. Met de gemeente Dentergem wordt samengewerkt rond de educatieve uitbouw van het bezoekerscentrum.

Het ontwerp van het bosbeheerplan werd opgesteld in overleg met het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB), de gemeente Dentergem en Natuurpunt De Torenavalk.

Eind mei keurde de provincieraad de aankoop goed van weilanden in Wakken voor de uitbreiding van het provinciaal domein De Baliekouter. Het ging over een uitbreiding van 3 ha 25 a en 58 ca. De aankoop van de gronden maakt het mogelijk voor wandelaars en mountainbikers om de Mandel te volgen vanaf de Ommegangstraat tot de gewestweg Wakken-Tielt.

➤ Nog meer heerlijk wandelgenot in de buurt van de Kemmelberg.

De Kemmelberg breidt uit

Eind februari en eind september keurde de provincieraad de aankoop goed van gronden in Heuvelland voor de uitbreiding van het provinciaal domein De Kemmelberg. De eerste aankoop ging over een perceel van bijna 3 ha, de tweede aankoop voegde daar nog eens 2 ha aan toe. De totale oppervlakte van het provinciedomein kwam op die manier op ongeveer 145 ha.

De aankoop van de percelen maakt het onder meer mogelijk een wandelverbinding te creëren tussen het Warandepark en de andere eigendommen van de Provincie op de zuidkant, tussen de top van de Kemmelberg en de Monteberg, én tussen de Lokerstraat en de Terrierstraat.

www.west-vlaanderen.be/domeinen

Eerste plannen 'IJzerboomgaard'

De 'IJzerboomgaard' in Diksmuide wordt een nieuw recreatief provinciedomein van ongeveer 20 ha waar jong en oud zal kunnen genieten. Het domein ligt in een prachtig polderlandschap, aan de kruising van de IJzer en de voormalige spoorwegbedding 'Frontzate', in de schaduw van de IJzertoren en op wandelafstand van het centrum van Diksmuide.

Een onthaalhoeve zal het centrale knooppunt vormen binnen het domein. Het wordt een rust- en onthaalpunt van waaruit de bezoeker de Westhoek met de fiets zal kunnen ontdekken. Op het domein worden onder andere een cafetaria met terras, een aantal picknickzones en een speelzone voor de allersjongsten gecreëerd, naast ruimte voor kleine dieren en een netwerk van wandel- en speelmogelijkheden.

www.west-vlaanderen.be/ijzerboomgaard

Restauratie voor tuinmuur en Engelse tuin

De Provincie West-Vlaanderen startte in de lente van 2013 met de restauratie van de tuinmuur en de Engelse tuin van het provinciedomein Sterrebos in Rumbeke.

De tuinmuur van 140 m lang werd samen met zijn monumentale poort in zijn oorspronkelijke staat hersteld. Langs de muur werden opnieuw klimrozen en warmteminnende fruitbomen zoals amandel en vijg aangeplant.

Ook de Engelse tuin en het stervormig knooppunt van het kasteelpark werden heraangelegd. Spontaan opgeschoten bomen en struiken werden uit de tuin verwijderd en nieuwe bomen en struiken werden aangeplant. In het najaar waren de werken klaar.

www.west-vlaanderen.be/domeinen

▣ Het provinciedomein Sterrebos in Rumbeke, nu nog aantrekkelijker na een volledige oprissing.

▮ In het provinciedomein Bergelen draait alles er rond het thema zandwinning.

Bergelen wordt grondig aangepakt

Het speelbos in Provinciedomein Bergelen in Gullegem/Wevelgem werd in 2013 grondig onder handen genomen: natuurlijke speelhutten en een doolhof maakten het attractiever. Ook kwam er een avontuurlijk speelterrein met speeltoestellen en werd geïnvesteerd in een nieuwe poel en meer comfort voor fietsers en wandelaars.

Alles draait er rond het thema 'zandwinning'. De ondiepe poel werd gedempt met zand en er kwamen een uitkijktoren en een kabelbaan. Ter compensatie van de gedempte poel komt er in 2014 een nieuwe poel op een terrein dat de Provincie al eerder aankocht.

De werken aan de hoeve zelf startten in het najaar van 2013. De domeinhoeve bestond tot nog toe uit vijf gebouwen en een poortgeheel. Omdat de hoeve op de inventaris van Onroerend Erfgoed staat, werden drie gebouwen gerestaureerd. De hoeve moet een volwaardige cafetaria worden en fungeren als dienstgebouw voor de provinciale groendienst, met een publiek sanitair. In 2015 wordt naast de hoeve een speelterrein voor kleuters voorzien rond het thema 'boerderij'.

www.west-vlaanderen.be/domeinen

Warm welkom voor nieuwe bezoekerscentra

In het kader van de interne staatshervorming werden de bezoekerscentra De Nachtegaal (De Panne) en De Blankaart (voorheen 'De Otter' - Diksmuide) overgedragen van Vlaams naar provinciaal bestuursniveau. De overdracht vormde de aanzet voor een nog nauwere samenwerking tussen het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) en de Provincie.

Samen met de lokale partners stellen de Provincie en ANB zich vanuit de provinciale bezoekerscentra midden in de West-Vlaamse maatschappij. Lokale partners in het geval van De Nachtegaal in De Panne zijn de gemeente De Panne en het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie. Bij De Blankaart in Diksmuide gaat het om Natuurpunt en Regionaal Landschap IJzer-Polder. Deze partners blijven ook na de overdracht aanwezig in de centra om zich in te zetten voor de publieks- en natuur- en milieuwerking (NME).

De nieuwe overeenkomst werd eind 2013 afgesloten en geldt voor een periode van negen jaar.

www.west-vlaanderen.be/nachtegaal

www.west-vlaanderen.be/blankaart

▮ In het hart van de IJzervallei ligt het provinciaal bezoekerscentrum De Blankaart..

50 kaarsjes voor provinciedomeinen

In 1963 kocht de Provincie West-Vlaanderen 44 hectare van het Tillegembos in Sint-Michiels (Brugge) aan. Meteen het eerste groendomein dat door de Provincie werd aangekocht. In 2013 zette het provinciebestuur dit gouden jubileum graag in de kijker.

Het feestjaar startte eind april met een gezinshapening in provinciedomein Tillegem. Daarna volgden tal van activiteiten in de verschillende domeinen. Zo was er een speciale editie van de 'Open Gaversdag' en een 'Open Vaart- en Monumentendag' in De Palingbeek. Tussendoor kon je nog naar theaterwandelingen in Lippensgoed-Bulskampveld, verjaardagen in De Palingbeek enz. Beurtelings pakten de domeinen nog uit met de rondreizende tentoonstelling 'In a box – 50 jaar provinciedomeinen'.

www.west-vlaanderen.be/domeinen

Flierefluiters in de domeinen

De provinciedomeinen kregen ook heel wat jong volk over de vloer, onder meer voor de tentoonstellingen 'Op stap in het Toverbos', 'Flierefluiters' en 'Vlerk de vleermuis'.

Voor 'Op stap in het Toverbos' kregen de kinderen toverkracht en de magische spreuk van Fee Huspsakee. Met hun toverstokje gingen ze op stap en ontdekten vele dieren. Wat wilden de dieren vertellen aan de kinderen? Waarom lachte de groene specht zo? Wat deed het roodborstje in de theepot? Geheimzinnige kastjes en leuke spelletjes: in het bos was van alles te beleven!

De belevingstentoonstelling 'Flierefluiters' over inlandse vogels liet bezoekers in Bulskampveld kennismaken met kabouter Flierefluiters. Deze hoofdinspecteur in het sprookjesbos bleek heel erg lui en vroeg de hulp van zijn hulpkabouters, de kinderen. Op die manier leerden zij over de nesten van vogels, hun namen, over roofvogels en hoe ze eten enz.

De interactieve expo 'Vlerk de vleermuis' mikte op gezinnen met kinderen tussen 8 en 14 jaar en ging over het vleermuisvrouwje Vlerk. Je kwam er onder andere te weten hoe vleermuizen jagen op insecten en klein ongedierte, welke geluiden ze maken, waar en hoe ze slapen enz.

www.west-vlaanderen.be/bezoekerscentra

7 De tentoonstelling 'In a box – 50 jaar provinciedomeinen' toerde langs de West-Vlaamse provinciedomeinen.

Was het nu 150, 100, 50 of 40 jaar?

2013 betekende niet alleen 50 jaar provinciale domeinen, maar ook 40 jaar provinciedomein 'De Palingbeek' en de herdenking van '150/100 jaar Oude Vaart'. Genoeg redenen dus om feestelijk uit te pakken.

Een tentoonstelling bracht het verhaal van de Oude Vaart in beeld. De bezoekers konden foto's uit het verleden vergelijken met nu. In augustus werden bovendien verjaardagen met gidsen en andere activiteiten georganiseerd. Het hoogtepunt lag uiteindelijk op 8 september met de 'Open Vaart- en Monumentendag'. Jong en oud genoot van straattheater, een demonstratie schapen drijven, een ritje met elektrische fiets, bakfiets, ezel of paard enz.

De Oude Vaart, het groene lint doorheen de Palingbeek, is vandaag een boeiend en prachtig stukje natuur, maar kende wel een bewogen geschiedenis. Vorig jaar precies 150 jaar geleden kwam het startschot voor de aanleg van een waterweg tussen Ieper en Komen, tussen IJzer en Leie. Die doorsteek van 18 km leek op papier een haalbare kaart. Na vier pogingen eindigde de droom echter dramatisch met de instorting van de Sint-Elooibrug, in 2013 net 100 jaar geleden.

www.west-vlaanderen.be/palingbeek

40 jaar geleden zette het Provinciedomein voor het eerst zijn deuren open voor bezoekers. Door de aankoop van diverse percelen groeide dit domein (oorspronkelijk 63 ha) uit tot 250 ha en werd zo het grootste West-Vlaams provinciedomein.

EVENE- MENTEN

IN WEST-VLAANDEREN

Van 'Time Space Poker Face' tot kunstveiling

In het voorjaar bracht 'Time Space Poker Face' in Be-Part tien kunstenaars bijeen, van verschillende generaties uit verschillende landen, die met verschillende media werken. Dit project kende geen strak thematisch concept. De deelnemende kunstenaars kregen de ruimte om bestaand en/of nieuw werk te presenteren en eventueel met het werk van de andere deelnemende kunstenaars in dialoog te treden.

Marcel Van Eeden toonde van begin september tot eind oktober drie series in Be-Part: 'The Hotel (The Lobby)', 'The Room' en 'Drama van Nieuwenhove'. In het kader van deze tentoonstelling werd op 3 oktober ook een veiling georganiseerd ten voordele van MAG (Mines Advisory Group). Deze organisatie helpt landmijnen en niet-ontploffte wapens opruimen. De veiling was goed voor 17.010 euro voor het goede doel.

'Stasis' ten slotte was de eerste uitgebreide tentoonstelling van Ruben Bellinkx in België (van eind november tot begin maart '14). De tentoonstelling omvatte tekeningen, films en installaties van de laatste tien jaar en pakte uit met nieuwe en bestaande werken, en een eerste publicatie over zijn oeuvre.

www.be-part.be

Mu.ZEE brengt E.L.T Mesens en Claus

Voor Mu.ZEE in Oostende stond 2013 in het teken van de grote najaarstentoonstelling 'Het Sterrenalfabet van E.L.T. Mesens. Dada en surrealisme in Brussel, Parijs en Londen.' Deze tentoonstelling hoorde thuis in de reeks grote tentoonstellingen die om de drie jaar worden georganiseerd.

Naast deze toptentoonstelling opende begin februari de solotentoonstelling 'Philip Aguirre Y Otegui', gevolgd door 'André Cadere' en de bijzondere tentoonstelling 'Omdat ik geen beeld ben, Hugo Claus', met schilder- en tekenwerk van Hugo Claus.

De literaire tovenaer Hugo Claus was zijn leven lang ook een hartstochtelijk schilder en tekenaar. Zijn rijke en onnavolgbare nalatenschap als beeldend kunstenaar beslaat meer dan vijf decennia: een groot deel van zijn overgebleven plastisch werk werd voor deze tentoonstelling bijeengebracht.

Ook de hedendaagse Mexicaanse kunst kwam in 2013 uitgebreid aan bod.

www.muzee.be

- ▮ Vijf jaar na zijn dood kreeg Hugo Claus een grote tentoonstelling van zijn plastisch werk.

▮ Tijdens de verjaardagseditie van 'Buren bij Kunstenaars' stelde 1.685 kunstenaars hun deuren open.

Buren kunnen naar 1.685 kunstenaars

De Provincie West-Vlaanderen organiseerde voor de tiende keer 'Buren bij Kunstenaars'. Aan de drie opeenvolgende open-atelieldagen namen 1.685 kunstenaars uit de hele provincie deel. Dit waren 225 kunstenaars meer dan in 2012. Samen stelden ze 984 ateliers open.

Het aantal deelnemers aan dit gratis evenement steeg al ieder jaar. De amateurs of soms gerenommeerde professionelen kwamen uit diverse

disciplines: grafiek, schilderkunst, beeldhouwkunst, fotografie, videokunst, enz.

Scholen kregen ook weer de kans op vrijdag een kunstenaar in klasverband te bezoeken en aan het werk te zien. Het project liep gelijktijdig in Noord-Frankrijk in het Département du Nord en het Département Pas-de-Calais.

www.burenbijkunstenaars.be

‘Europa HAPpening’ focust op voeding

Eind mei organiseerde de Provincie West-Vlaanderen de ‘Europa HAPpening: voor smaakpupillen en hun ouders’ in het ‘Huis van de Voeding’ in Roeselare. Tijdens de smakelijkste dag van het jaar zette de Provincie West-Vlaanderen Europa in de kijker.

Omdat heel wat projecten rond voeding en smaak tot stand kwamen met Europese middelen, stond de ‘Europa HAPpening’ helemaal in het teken van ‘voeding’. Ongeveer 1.100 bezoekers genoten er van kookdemonstraties door sterrenchefs als Filip Claeys en Rudi Van Beylen, van rondleidingen in de brouwerij van Rodenbach, leuke workshops met proevertjes en smakelijke doe-activiteiten voor groot en klein. Een standenmarkt bood interessante weetjes en uitdagingen.

www.miummm.be

‘Kinderen van toen - Senioren van nu’

In het kader van het erfgoedproject ‘Kinderen van toen – Senioren van nu’ werden sinds 2012 achttien getuigen geïnterviewd over hun kindertijd. Ze kwamen uit Dentergem, Meulebeke, Oostrozebeke, Pittem, Ruiselede, Tielt, Wielsbeke en Wingene. Op Erfgoeddag 2013 kon je hun getuigenissen in verschillende locaties beluisteren of bekijken.

Thema was ‘Terug naar school’. Het lesmateriaal, de spelletjes en de liedjes van toen stonden centraal. Er waren onder andere rondleidingen en lesmomenten in oud ingerichte klaslokalen, in combinatie met zang, spel en knutselen.

In dit erfgoedproject participeren de Provincie West-Vlaanderen, de stad Tielt en de hierboven vermelde gemeenten. Het project krijgt steun van het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling, Leader Tielts Plateau.

www.west-vlaanderen.be/kinderenvantoen

Week van de Zee: natuur...lijk!

Van vrijdag 26 april tot en met zondag 12 mei vestigde de zeventiende 'Week van de Zee' weer de aandacht op het beleven van natuur en milieu aan de kust, zowel op het strand, in de zee als in de duinen. Slogan was 'De Week van de Zee ... Natuur-lijk'.

Op weekdagen werd gemikt op het basis- en secundair onderwijs, tijdens de weekends op het ruime publiek. In de 10 kustgemeenten stonden tal van activiteiten voor klein en groot geprogrammeerd: garnaalkruien, een vroege ochtendwandeling met ontbijt, een workshop vliegers maken, onderzoek naar zee- en strandleven via een strandlabo, enz. Dit mobiel strandlabo was nieuw en bedoeld om te wijzen op de natuur aan zee. Het labo werd ook tijdens de zomer ingezet.

In Noord-Frankrijk is er ook 'Semaines de la Mer' van het 'Centre permanent d'initiatives pour l'environnement (CPIE) Flandre Maritime'. In dit kader kon je deelnemen aan een aantal grensoverschrijdende, tweetalige activiteiten.

Voor 'Week van de Zee' werkt het provinciebestuur samen met de kustgemeenten, bezoekerscentra, natuurorganisaties en Horizon Educatief vzw.

www.weekvandezee.be

Natuur en milieu aan de kust stonden volop in de kijker tijdens de 'Week van de Zee'.

7 De jongen werden even uit het nest gehaald om ze te controleren en van een officiële ring te voorzien.

14 ooievaarsjongen geringd

Eind juni werden naar jaarlijkse gewoonte de ooievaarsjongen in het Zwin Natuurcentrum in Knokke-Heist geringd. Dit keer werden in totaal 16 jongen geteld, uit 9 verschillende nesten. 14 jongen konden worden geringd.

Elk jaar probeert het Zwin Natuurcentrum zoveel mogelijk jongen van een pootring te voorzien. Op de ring staat een uniek nummer, dat je met behulp van een verrekijker kunt lezen. De Zwin-ooievaars kunnen zo op hun trektocht worden opgemerkt en herkend door vogelliefhebbers. Het ringwerk maakt deel uit van het wetenschappelijk onderzoek op de vogeltrek van het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen en levert ook gegevens op voor het educatief-wetenschappelijk project 'ooievaars zonder grenzen', een samenwerkingsproject tussen dierenpark Planckendael, het Zwin Natuurcentrum, Natuurpunt en de Vlaamse Overheid. .

www.zwin.be

Eerste West-Vlaamse Plantendag

Met als slogan 'Meer bloemen voor bijen!' vond op zaterdag 30 maart in het Land- en Tuinbouwinstituut in Oedelem de eerste West-Vlaamse Plantendag plaats: een hoogdag voor iedereen met groene vingers of ecologische gedachten.

Je kon gratis naar diverse plantenstanden, kennismaken met natuurverenigingen, bijleren over honingbijen en wilde bijen, workshops volgen over planten enz. Voor jong en oud was er animatie voorzien. Ook de bijen stonden centraal: heel wat organisaties en overheden grepen deze dag aan om het brede publiek te sensibiliseren voor een bijenvriendelijke leefomgeving.

De Plantendag werd georganiseerd door de Provincie West-Vlaanderen, het Land- en Tuinbouwinstituut Oedelem, de West-Vlaamse Imkersbond, het VBNC 'De Nachtegaal' en de gemeente Beernem.

www.west-vlaanderen.be/plantendag

West-Vlaanderen blijft bewegen

Deze happening stond vroeger bekend als 'West-Vlaamse Seniorensportdag'. De combinatie van sportactiviteiten met een feestelijk slotgebeuren bleek steeds een schot in de roos. Ook nu weer namen ruim 1.100 vijftigplussers deel aan 'West-Vlaanderen blijft bewegen' in Tielt. Sportieve vijftigplussers konden halweg mei niet alleen in groepsverband wandelen, fietsen, petanquen of dansen, maar ook minder bekende sporten uitproberen als curling, viking cubb, schietlapschieten of volkssporten.

Het aangeboden concept past ook perfect in de filosofie van de 'sportelencampagne' van BLOSO: sportief bezig zijn combineren met gezellig samenzijn.

Driedaagse aangepast sporten

Bijna 1.600 kinderen, jongeren en volwassenen uit 69 instellingen namen eind mei 2013 samen met hun 444 begeleiders deel aan de 27e editie van de West-Vlaamse 'Driedaagse aangepast sporten'. De Provincie West-Vlaanderen gaat met het evenement in op de vraag van de sector naar de organisatie van aangepaste sportdagen.

Per dag sportten de deelnemers vier uur. Ze kozen uit een eigentijds en avontuurlijk aanbod van ongeveer 35 sporten, aangepast aan de doelgroep: werelddans, zumba, sportstapelen, ... Rondvaart, huifkartocht, fietsen en trampoline behoren tot de klassiekers. De sfeer primeert. Voor de begeleiders is het een ideale gelegenheid om nieuwe ideeën op te doen en contacten te leggen met aanbieders van aangepaste sporten.

De driedaagse vond plaats in het provinciaal Sport- en Natuurcentrum De Gavers en in het gemeentelijk Sportcentrum in Harelbeke.

www.west-vlaanderen.be/sport

De 'Doe Aan Sportbeurs' groeide uit tot een van de grootste jeugdsportevenementen in West-Vlaanderen.

9.000 kinderen doen aan sport

De 21e editie van de 'Doe Aan Sportbeurs' ontving op drie dagen tijd ruim 9.000 kinderen. Kinderen uit het zesde leerjaar kozen er uit een brede waaier van 80 verschillende sporten.

Eenzijds waren er de vaste 'schoolwaarden': balsporten, turnen, zwemmen, atletiek enz. Anderzijds bevatte het aanbod ook allerlei trendgerichte sporttakken die meestal veel minder of nooit aanbod komen: benjirun, boccia, capoeira, handbike, speedminton, curling, tchoukbal ... Het aanbod kwam van de sportfederaties, die promotie voeren

voor hun discipline. Door zoveel mogelijk standen te doorlopen konden de leerlingen een zilveren of gouden bekroning behalen.

Als vervolg op het grensoverschrijdend project met Noord-Frankrijk 'Thuisbasis voor Topsporters' namen dit keer ook Franse kinderen deel. Initiatiefnemers van het project zijn de Provincie West-Vlaanderen, Bloso, de Stichting Vlaamse Schoolsport, de stad Kortrijk en Kortrijk Xpo.

www.doeaansportbeurs.be

West-Vlaamse Jeugdportdag

Eind april 2013 vond in Ieper de zestiende editie van de West-Vlaamse Jeugdportdag plaats. Deze dag bood jongeren tussen 10 en 18 jaar de kans te proeven van meer dan 40 verschillende sporten: klimmen, streetdance, cyclobal, airtrack, curling, saltotrampoline, enz.

De sportdag mikte vooral op West-Vlaamse jeugdbewegingen en andere jeugdverenigingen, maar ook individuele deelnemers waren van harte welkom. De meer dan 850 deelnemers konden zich met elkaar meten op 10 verschillende standen.

De West-Vlaamse Jeugdportdag is een organisatie van de Provincie West-Vlaanderen en de stad Ieper.

www.west-vlaamsejeugdportdag.be

Vijftiende 'Kick op Sport'

Op de site van de Gemeenschapsinstelling 'De Zande' in Ruiselede vond in oktober de vijftiende 'Kick op Sport' plaats. Dit evenement voor leerlingen van 11 tot 14 jaar combineert avontuurlijk sporten met sensibilisatie over middelengebruik. 2.528 West-Vlaamse leerlingen namen deel.

Ze kozen uit verschillende 'challenges', met elk een infomoment, dansvorm, groepssport, educatieve sessie over middelengebruik, survivalrun, activiteit op het water en een kicksport. Bij het evenement hoort ook een handleiding voor leerkrachten. In de voorbije 15 jaar bereikte het project al meer dan 42.000 West-Vlaamse leerlingen.

'Kick op Sport' is een organisatie van de Provincie West-Vlaanderen in samenwerking met de Stichting Vlaamse Schoolsport, GBJ De Zande (Ruiselede en Beernem), het Penitentiair Landbouwcentrum (PLC), het Opvangcentrum Wingene van het Rode Kruis (OC) en de gemeenten Ruiselede, Wingene en Beernem. Het project krijgt de steun van Defensie.

7 Zowel tijdens de Jeugdportdag als bij 'Kick op Sport' leefden de jongeren zich volop uit..

VERGUN- NINGEN

IN WEST-VLAANDEREN

Verleende milieuvergunningen

De deputatie van de Provincie West-Vlaanderen verleende in augustus een milieuvergunning voor een nieuw windturbinepark in het industriegebied langs de Leie in Waregem en Wielsbeke. Het betreft een gezamenlijk project van de nv Katoen Natie en bvba Storm uit Desselgem. Deze aanvraag werd eerder al gunstig geadviseerd door alle betrokken Vlaamse adviesinstanties en door de Provinciale Milieuvergunningscommissie.

Onder strenge voorwaarden kreeg ook de nv Wienerberger een milieuvergunning. Hier betrof het een aanvraag voor het ontginnen en opvullen van een kleigroeve in Kortrijk.

Het Boudewijnpark kreeg een milieuvergunning om het pret- en dierenpark met dolfinarium verder te exploiteren voor een termijn van 20 jaar. Wel werden een aantal beperkingen en randvoorwaarden voorzien.

In december kreeg de firma Eco2asfalt een milieuvergunning voor een nieuwe asfaltcentrale op het industrieterrein in Desselgem (Waregem). Via de nodige bijzondere milieuvergunningsvoorwaarden kon verzekerd worden dat de uitbating op een voor de buurt aanvaardbare manier kan verlopen.

Herziening PRUP's strand en dijk

Op donderdag 27 juni stemde de provincieraad over de herziening van de provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen (PRUP's) strand en dijk van de gemeenten De Panne, Koksijde, Nieuwpoort, Middelkerke, Oostende, Bredene, De Haan, Blankenberge, Brugge en Knokke-Heist. De herziening vergroot de mogelijkheden qua verbruiksruimten op het strand en voor ondersteunende kleinschalige constructies bij evenementen in het winterseizoen. Per kustgemeente werden een aantal specifieke knelpunten en wijzigingsvoorstellen geformuleerd.

Aan deze herwerking ging een intensief overlegtraject met alle betrokken overheidsinstanties vooraf. De PRUP's strand en dijk moeten het toeristisch-recreatief functioneren op het strand en de dijk ordenen. Bijzondere aandacht gaat dan naar constructies, zowel van tijdelijke als permanente aard.

Locatie voor bedrijventerrein Torhout

Begin oktober duidde de deputatie van de Provincie West-Vlaanderen een nieuwe locatie aan voor een toekomstig regionaal bedrijventerrein in Torhout. Er werd gekozen voor een gebied van 15 ha langs de Roeselaarseweg. Deze locatie sluit aan bij het geplande lokale bedrijventerrein. Bij de aanduiding hield de deputatie rekening met de adviezen uit het planmilieueffectenrapport (plan-MER), dat de gevolgen van acties op het milieu onderzoekt.

VEILIGHEID

IN WEST-VLAANDEREN

Kettingbotsing op de A19

Op 3 december 2013 vond rond 10 u. een kettingbotsing plaats op de A19 Ieper-Kortrijk in beide richtingen. Daarop werd de autosnelweg afgesloten. De provinciegouverneur kondigde het provinciaal rampenplan af. Dit bleef van kracht tot een eind in de namiddag.

De balans van de kettingbotsing was zwaar: finaal lieten twee mensen het leven en waren er 4 zeer zwaar gewonden en 8 zwaargewonden. 54 personen raakten lichtgewond. De slachtoffers werden - overeenkomstig de richtlijnen van het MIP (Meldingen Incidenten in de Patiëntenzorg) - overgebracht naar ziekenhuizen in de regio. Daarnaast werden ook nog 59 personen overgebracht naar het opvangcentrum in Zonnebeke. Bij de drie ongevallen die plaatsvonden waren in totaal 132 voertuigen betrokken, waaronder ook een tankwagen met koelstoffen. Die laatste kon snel worden gestabiliseerd. .

De vele preventieve maatregelen hadden hun nut bewezen. Zo werden in totaal ongeveer 25.000 zandzakken gelegd.

‘Sinterklaasstorm’

Als preventieve maatregel tegen de ‘Sinterklaasstorm’ besliste provinciegouverneur Carl Decaluwé op 5 december 2013 om het provinciaal algemeen nood- en interventieplan af te kondigen. De combinatie van een krachtige najaarsstorm met een springtij kon aan de kust mogelijk leiden tot een waterpeil met een hoogte van 6,3 meter: de hoogste stand sinds de grote overstroming van 1953. Het waren vooral deze eventuele extreem hoge waterstanden die de hulpdiensten zorgen baarden. Aan de kust werden bovendien windstoten tot 90 kilometer per uur verwacht.

De hulpdiensten waren in verhoogde staat van paraatheid en deden op het terrein al het mogelijke om de noodsituatie onder controle te houden en in te staan voor de nodige hulpverlening. In de kustgemeenten Bredene, Oostende en Nieuwpoort werd eerst de fase van het gemeentelijk nood- en interventieplan afgekondigd. Later werd dan de provinciale fase afgekondigd. De provinciale crisiscel kwam samen in het Kamgebouw in Brugge, onder voorzitterschap van de provinciegouverneur. Waar nodig was er prioritaire inzet van de beschikbare middelen, zoals zandzakken of bedden.

De grootste maatregelen werden getroffen in Bredene. Rond 17 u. werden 2.000 inwoners van de wijk ‘Bredene Sas’ geëvacueerd. Het Staf Versluyscentrum was klaar voor opvang. In andere gemeenten kon de bevolking informatie krijgen via noodnummers.

De toestand rond de storm en het springtij werd nauwlettend in de gaten gehouden. Uiteindelijk kon de provinciale fase van het algemeen nood- en interventieplan om 4 u. ’s morgens worden opgeheven. Langsheen de Belgische kustlijn hadden zich gelukkig nergens ernstige problemen voorgedaan. De vele preventieve maatregelen hadden hun nut bewezen. Zo werden in totaal ongeveer 25.000 zandzakken gelegd.

▮ Dat West-Vlaanderen met zijn cijfers boven het nationaal gemiddelde van 3,2% positieve ademtesten komt tijdens de BOB-campagnes, duidt op de noodzaak van volgehouden controles.

Verkeersveilige week

Op 27 februari 2013 herdachten West- en Oost-Vlaanderen voor de 17e keer de kettingbotsing op de E17 ter hoogte van Nazareth, toen 10 mensen de dood vonden en 56 personen zwaargewond raakten. In het kader van de herdenking werd de 'Verkeersveilige dag' uitgebreid tot 'Verkeersveilige week', met talrijke bijkomende verkeerscontroles.

Het percentage bestuurders dat zich tijdens deze actieweek niet aan de snelheidslimiet hield, daalde in vier jaar spectaculair: van bijna 21% naar 3%.

Op 1.809 bestuurders die werden gecontroleerd op rijden onder invloed, bleek 1,3% positief. Minder goed dan de prachtige 1% van de verkeersveilige dag 2012.

Toets je het percentage positieve controles van de Verkeersveilige week 2013 aan het provinciaal algemeen jaarlijks gemiddelde van 5,4% geïntoxiceerde bestuurders (cijfers West-Vlaanderen 2012), dan lijkt de ruime sensibilisering vruchten af te werpen.

‘Verkeersveilige Nachten’ en BOB-campagne blijven noodzaak

Als inleiding op de eindejaars-BOB-campagne organiseerde de Provincie West-Vlaanderen ook weer twee opeenvolgende ‘Verkeersveilige Nachten’: op vrijdag 6 en op zaterdag 7 december. Op het vlak van alcohol toonden de controles een terugval naar de cijfers van 2011: 5,5%. 45 rijbewijzen moesten zelfs onmiddellijk worden ingetrokken. Nog verontrustend: het aandeel snelheidsovertredingen steeg ook licht. Het toont toch de blijvende noodzaak van campagnes.

Tijdens de BOB-campagne 2013-2014 zelf (van eind november 2013 tot eind januari 2014) werden in West-Vlaanderen niet minder dan 33.224 bestuurders onderworpen aan een ademtest. 1.286 personen testten tijdens de campagne positief.

371 bestuurders hadden tussen de 0,5 en 0,8 promille in het bloed, 915 bestuurders meer dan 0,8 promille. Van 357 bestuurders werd het rijbewijs onmiddellijk ingetrokken. De cijfers van de BOB-campagne zijn dus positiever dan die van de ‘Verkeersveilige Nachten’.

Cameraschild voor grensstreek

Momenteel zijn er al 22 camera’s met automatische nummerplaatherkenning (ANPR-camera’s) in de grensstreek met Frankrijk in gebruik. Ze moeten helpen de zware criminaliteit het hoofd te bieden. Een tiental nieuwe camera’s staat nog gepland. De toestellen bewezen al hun nut: de resultaten evolueren gunstig. Maar waakzaamheid blijft geboden.

Eerder ging de Conferentie van Burgemeesters de meerwaarde na van dit soort camera’s. Voor een effectieve aanpak van de grenscriminaliteit bleek al eerder de noodzaak om op grotere schaal samen te werken. Vandaar het voorstel voor een provinciaal cameraplan.

De komende jaren moet West-Vlaanderen zo een volwaardig schild krijgen met 103 camera’s, een investering van 5 miljoen euro. De gouverneur voert gesprekken met verschillende instanties, zowel voor de financiering als voor een gedegen afstemming. Bedoeling is het cameraschild in te schakelen in een Europees financieringsproject. Ook van de Vlaamse overheid wordt een belangrijke inbreng verwacht.

Veiliger fietsen op nieuwe paden

De Deerlijkseweg in Waregem kreeg nieuwe fietspaden tussen de kruispunten van de Deerlijkseweg met de Stijn Streuvelstraat en de Vichtseweg. Het tracé van zowat 600 meter maakt deel uit van het bovenlokaal functioneel fietsroutenetwerk, het netwerk van fietsroutes voor de dagelijkse verplaatsingen naar school of naar het werk. Het vroegere te smalle dubbelrichtingsfietspad werd vervangen door een verhoogd fietspad aan beide zijden van de weg. Om de veiligheid van de fietsers nog meer te verbeteren werd de rijweg in die zone versmald en werd de snelheid daar beperkt tot 50 km/u. Ook kwam er een beveiligde oversteek voor het fietsverkeer.

Ook in Zwevegem kun je nu een pak veiliger fietsen dankzij een nieuwe infrastructuur. Er werd onder andere een fietstunnel onder de N391 (foto) gecreëerd en een veilige fietsoversteek aan de Luipaardstraat. Ook een gedeelte van de spoorwagbedding 83 werd heraangelegd. De nieuwe/ vernieuwde infrastructuur maakt deel uit van de route van het Guldensporenpad, de 'fietsnelweg' tussen Kortrijk en Zwevegem.

In Wingene werd in juni een nieuw fietspad ingereken van net geen twee kilometer lang langs de Rozendalestraat. Het verbindt de kern van Sint-Elooi met Wingene.

De aanleg van deze fietspaden werd gerealiseerd in het kader van het Fietsfonds.

www.west-vlaanderen.be/mobiliteit

STEUN EN SAMEN- WERKING

IN WEST-VLAANDEREN

Project 'Cartora' tegen muskusratten

Sinds eind 2008 werkten de Provincie West-Vlaanderen en vijf partners samen in het Europese Interreg IV-project 'Cartora' om de populatie van muskusratten in de grensstreek Frankrijk-Walloonie-Vlaanderen terug te dringen. In 2013 liep het project af, maar de partners in 'Cartora' engageerden zich via een charter om ook na het project te blijven samenwerken.

Het project ontving in een periode van vijf jaar zo'n 90.000 euro aan Europese middelen. Er werden verschillende bestrijdingsmethodes- en middelen uitgewerkt om de rattenpopulatie terug te dringen.

Het aantal gevangen muskusratten in het Cartora-gebied daalde van 1.831 in 2008 naar 871 in 2012.

www.cartora.eu

Verdere ondersteuning voor lokaal archiefbeheer

In de periode oktober-november werd de verdere ondersteuning voor het lokale archiefbeheer goedgekeurd voor de gemeenten Lichtervelde, Middekerke, Oostrozebeke en Wevelgem. De subsidie omvat een substantiële bijdrage in de wedde van de nieuw aangestelde archivaris of archiefverantwoordelijke. De gemeenten ontvangen de provinciale steun gedurende drie opeenvolgende jaren.

30 gemeenten maken sinds 1998 gebruik van de subsidiëring en de ondersteuning van de Provincie. Samen met de 7 bestaande archiefdiensten, beschikken momenteel 37 West-Vlaamse gemeenten over een structureel uitgebouwde archiefdienst.

Aanvullend zijn er nog andere provinciale ondersteunende middelen om het lokale documenten- en archiefbeheer tot ontwikkeling te brengen. Een voorbeeld daarvan is het gratis ter beschikking en toegankelijk stellen van het Provinciaal Archiefnetwerk Probat.

www.west-vlaanderen.be/probat

Luchtacrobaten gered

Huiszwaluwen en gierzwaluwen een betere toekomst geven: dat is het doel van de samenwerking tussen de Provincie, dertien Zuid-West-Vlaamse gemeenten én de partners van het Europese project BiPS (Biodiversiteit in de Stadsrand).

In totaal werden in dit kader in de regio van Zuid-West-Vlaanderen meer dan 100 nestbakken voor gierzwaluwen en meer dan 200 kunstnesten voor huiszwaluwen opgehangen. Gemeenten in de samenwerking waren Zwevegem, Spiere-Helkijn, Anzegem, Avelgem, Wervik, Menen, Wevelgem, Kortrijk, Kuurne, Harelbeke, Deerlijk, Wielsbeke en Waregem.

Ook verscheen de BiPS-brochure 'Gezocht – luchtacrobaten' met info en weetjes over de verschillende zwaluwsoorten en tips om zelf aan de slag te gaan.

www.bipsweb.eu

Om de huiszwaluwen een betere toekomst te geven werden meer dan 200 kunstnesten opgehangen. ➔

Hulp voor de Filipijnen en Syrië

Na de ravage door de zware tyfoon Haiyan op 8 november op de Filipijnen besliste de deputatie 25.000 euro vrij te maken voor directe noodhulp. Het geld werd gestort aan het Belgisch Consortium voor noodhulpoperaties 'Haiyan 21-21'. In december kwam daar nog eens 62.500 euro bovenop voor de heropbouw van de getroffen regio, via een samenwerkingsverband van 13 ngo's. Daarnaast verleende het provinciebestuur ook nog 12.500 euro subsidie aan de vzw Trias voor heropbouw. De totale steun vanuit de Provincie West-Vlaanderen voor slachtoffers van Haiyan bedroeg daarmee 100.000 euro.

Eind november werd 25.000 euro vrijgemaakt voor noodhulp aan de vluchtelingen van het conflict in Syrië, via 'Syrië 12-12'.

In 2013 bood de Provincie ook steun aan zowat 150 projecten in het Zuiden met een duidelijke link met West-Vlaanderen. In totaal werd hiervoor meer dan 1.380.000 euro uitgetrokken. Dit komt overeen met 0,9% van de begroting. Tegen 2015 wil de Provincie dit aandeel optrekken tot 1%.

7 De Provincie trok 25.000 euro uit voor noodhulp aan de vluchtelingen van het conflict in Syrië.

Colofon

Het jaaroverzicht '13 van de provincie West-Vlaanderen werd samengesteld en uitgegeven in opdracht van de deputatie van de provincieraad van West-Vlaanderen.

Carl Decaluwé (provinciegouverneur)

Guido Decorte, Franky De Block, Carl Vereecke, Bart Naeyaert, Jean de Bethune, Myriam Vanlerberghe (gedeputeerden)

Geert Anthierens (provinciegriffier)

Coördinatie en eindredactie

Peter Verheecke en Cindy Baute

Dienst communicatie

Rewriting

Jan Leplae,

Dienst communicatie

Ontwerp en grafische vormgeving

Aynsley Bral,

Dienst communicatie – grafische dienst

Druk

Dienst communicatie – grafische dienst

Fotografie

Wolf & wolf

Bart Degrande

Foto Jan

Unitas Fotos

Fotoateljee Caroline

Nele Van Canneyt

Stephan Vanfleteren

Lies Willaert

Nyklyn

Michel Vanneuville

Video Filip

Vilda Photo

POM West-Vlaanderen

Westtoer

Inagro

Belga News Agency

Shutterstock

Memorial Museum Passchendaele

Snapshot

Vlasparlee

Erven Hugo Claus

Voor meer info over de provincie West-Vlaanderen

Provinciaal Informatiecentrum Tolhuis

Jan Van Eyckplein 2, 8000 Brugge

T 0800 20 021 (gratis nummer)

E provincie@west-vlaanderen.be

www.facebook.com/westvlaanderen

[@provinciewvl](https://www.instagram.com/provinciewvl)

www.west-vlaanderen.be

